№№103–104
(3642–3643)

6 ліпеня 2012 г.

Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

*На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...*

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ТОЛЬКІ ЛІЧБЫ

Узяў — аддай

Беларусь да 1 красавіка 2013 года павінна выплаціць знешнім крэдыторам 19,5 мільярда долараў.

Золатавалютных рэзерваў краіны на гэтыя мэты не хопіць. Нагадаем, што міжнародныя рэзервы Нацыянальнага банка на 1 красавіка складалі 8,085 мільярда долараў.

Як паведамлялася, па выніках першага квартала 2012 года на абслугоўванне валавога знешняга доўгу Беларусі, які на 1 красавіка склаў 33,7 мільярда долараў, ужо было выдаткавана 2,1 мільярда, з іх 1,8 мільярда долараў пайшло на пагашэнне асноўнага доўгу, а 0,3 мільярда — на выплату працэнтаў.

ЦЭНЫ

Дайшла чарга да электрычак

Міністэрства эканомікі Беларусі павысіла тарыфы на перавозкі пасажыраў і багажу чыгуначным транспартам ва ўнутрырэспубліканскіх зносінах.

Згодна з дакументам, на 20% будуць павышаны тарыфы на перавозкі пасажыраў прыгараднымі электра- і дызель-цягнікамі, а таксама пасажырскімі і хуткімі цягнікамі ва ўнутрырэспубліканскіх зносінах. Таксама на 20% павялічаны тарыфы на перавозкі багажу.

Акрамя таго, на 33—50% павялічаны тарыфы на перавозкі пасажыраў прыгараднымі электрацягнікамі, сфарміраванымі з вагонаў палепшаных характарыстык.

Пастанова ўступае ў сілу з 11 ліпеня.

7 ліпеня — 130-годдзе з дня нараджэння Вялікага беларускага Песняра Янкі Купалы

Ці не час ужо пакінуць благую прывычку сядзець і сядзець, чакаць і чакаць?..

Самы найлепшы прыяцель, самы найлепшы збаўца наш ад нашага ліхалецця — гэта мы самі. І калі не хочам загінуць, калі не хочам быць вечнымі рабамі, — павінны пакінуць мы благую прывычку думаць, што нехта прыйдзе і выратуе нас з нашай бяды, з нашай няволі. Гэта ж не можа быць, каб нехта быў лепшым прыхільнікам да нас, як мы самі для сябе.

Не, браты, гэтакім ладам мы далёка не заедзем. Час праявіць нам і свае сілы ў будаванні новага жыцця для сваёй бацькаўшчыны, для сваіх сяліб і хат, для нашага падрастаючага маладога пакалення! Пройдуць гады, падрастуць сыны і ўнукі нашы і спытаюць нас тады: "Што зрабілі вы ў той бурны і векапомны час для сваіх патомкаў, для свайго краю?"

(Янка КУПАЛА, з артыкула "Больш самачыннасці", 1919 г.)

Вялікі дзякуй усім, хто застаўся з "Народнай Воляй" у другім паўгоддзі і хто далучыўся да нас!

Калі нехта спазніўся і хоча атрымліваць газету са жніўня, трэба завітаць на пошту і афарміць падпіску да 27 ліпеня.

Вы — з «Народнай Воляй», «Народная Воля» — з Вамі!

ОФИЦИАЛЬНО

ООН назначает спецдокладчика по Беларуси

Совет ООН по правам человека проголосовал за введение мандата спецдокладчика по Беларуси.

За такое решение выступили 22 страны, против — 5, воздержались — 22.

В резолюции по Беларуси, принятой 5 июля на сессии Совета ООН по правам человека в Женеве, содержится призыв к белорусским властям "немедленно и безусловно освободить всех политзаключенных", провести *"полное и транспарентное расследование всех сообщений о применении пыток и негуманном обращении с политзаключенными", "немедленно прекратить практику административных задержаний представителей оппозиции, гражданского общества, журналистов и правозащитников и не препятствовать их свободному передвижению, в том числе выездам за пределы страны"*, передает БелаПАН.

Документ призывает официальный Минск выполнить все рекомендации, содержащиеся в докладе Верховного комиссара ООН по правам человека о ситуации в Беларуси, который был представлен в ходе сессии.

Резолюция также содержит призыв к белорусскому правительству о полноценном сотрудничестве со спецдокладчиком, предоставлении ему всей необходимой информации и возможностей посетить страну.

КАНФЛІКТ

Закіпае...

Падобна на тое, што канфлікт паміж жыхарамі сталічнага мікрараёна "Уручча-2" і гарадскімі ўладамі дасягнуў свайго апагею. Хоць нядаўна старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцька сцвярджаў, што сітуацыя пад кантролем і нічога асаблівага не адбываецца. Маўляў, пратэстуюць з дзясятак чалавек, не болей. Але на практыцы ўсё аказалася не так проста.

...Раніцай 4 ліпеня ў маленькі скверык з дзіцячай пляцоўкай, дзе да гадавіны вызвалення Мінска жыхары мікраараёна ўсталявалі памятны знак герою Вялікай Айчыннай вайны Івану Русіянаву, прыехалі будаўнікі і пачалі агароджваць тэрыторыю металічнымі канструкцыямі. Мясцовыя жыхары, якія не былі на працы, адразу сталі сцягвацца да гэтага плота, тэлефанавалі сваім суседзям, распавядалі, што чыноўнікі ўсё ж такі далі адмашку на будаўніцтва новых дамоў. Тым не менш цэлы дзень было амаль што ціха. А вось увечары ў скверы здарыўся стыхійны мітынг, на які і патрапіў журналіст "Народнай Волі".

Людзі сабраліся, каб абмеркаваць далейшыя дзеянні. Іх было няшмат — не сотні, але і не "з дзясятак". Міліцыянеры назіралі з-за плота і да натоўпу не падыходзілі. Як вядома, атмасфера ў гэтай кропцы сталіцы настолькі напружаная, што дастаткова было толькі маленькай іскры, каб успыхнула полымя.

Так і адбылося.

Малады чалавек, калі вывозіў са сквера інваліда ў калясцы, адгарнуў пралёт плота новай будоўлі, каб было больш прасторы для руху. Міліцыянераў нібы хто ў спіну пхнуў. Яны падбеглі да яго, схапілі, пачалі цягнуць у бок міліцэйскай машыны, не зважаючы на інвалідную каляску. Убачыўшы гэта, жанчыны з крыкамі "Адпусціце!" кінуліся бараніць хлопца. Сярод іх былі мамы, якія гулялі з дзецьмі на пляцоўцы. Натуральна, за мамамі пабеглі дзеці... Крыкі і валтузня зрабілі сваю справу: дзеці, як па камандзе, пачалі раўці, нібы адбываецца немаведама які гвалт. Міліцыянеры ад гэтага ўсяго хуценька рэціраваліся, хлопец павёз інваліда далей, а ўзбуджаныя жанчыны кінуліся супакойваць дзяцей.

"Народная Воля" раней распавядала пра перманентны канфлікт, які бярэ свой пачатак яшчэ ў 2005 годзе, калі жыхары даведаліся, што ў густанаселеным кутку мікрараёна збіраюцца пабудаваць некалькі "слупкоў"-шматпавярховікаў. Людзі самі звярталіся да экспертаў-эколагаў, у розных інстанцыях замаўлялі за свае грошы экспертызы, і часам чыноўнікі адступалі. Але потым зноў казалі, што ёсць зацверджаны план і яго трэба выконваць. Немагчыма нават падлічыць, колькі за гэты час адбылося сходаў, колькі разоў жыхары ставілі свае подпісы пад тым ці іншым зваротам.

21 чэрвеня на апошнім сходзе, які склікалі прадстаўнікі ўлады, таксама было далёка не "з дзясятак" чалавек. Па крайняй меры актавая зала школы №177 не магла змясціць усіх жадаючых. Людзі стаялі ў праходах, у калідоры, каля ўваходу. Выступоўцы адзін за адным даводзілі свае аргументы супраць будаўніцтва і заяўлялі, што чыноўнікі сваімі дзеяннямі правакуюць канфлікт паміж народам і ўладамі. Людзі запытвалі, чаму спецназаўцы высякалі дрэвы, якія некалькі гадоў саджалі сваімі рукамі жыхары мікрараёна, чаму штурхалі і абражалі жанчын. Зала нейкі час скандзіравала "У адстаўку! У адстаўку!" намесніку старшыні Мінгарвыканкама і кіраўніку Першамайскага раёна. На адрас гэтых "слуг народа" было выказана шмат непрыемных слоў і нават прамых абвінавачанняў. Але ў адказ ад кіраўніка раёна пачулі: "Не вы мяне прызначалі на гэтую пасаду, не вам мяне і звальняць".

Пасля гэтага і пачаўся збор подпісаў за яго адстаўку.

Чаго толькі не гучала за гэтыя дні!

На адным са сходаў мясцовая жыхарка Валянціна Пілюгіна запытвала ў намесніка кіраўніка Мінгарвыканкама Сяргея Радамана: *"Сто разоў мы казалі, што ваш праект парушае ўсе існуючыя нормы. Адкуль вы бралі лічбы? Чаму нас не ўключылі ў рабочую групу для абмеркавання, як таго патрабуе заканадаўства? Мы сабралі каля 4000 подпісаў. Вам гэтага мала? Колькі трэба сабраць — сорак, сто тысяч, каб вы нарэшце зразумелі і сталі прытрымлівацца заканадаўчых норм?!"*

Людзі крычалі з месцаў: "Мы будзем дзейнічаць, мы не саступім! Мы пойдзем на праспект з плакатамі! Мы заблакіруем усе дарогі ва Уручча!".

Дырэктар УП "Мінскград" Леанід Добыш тады так патлумачыў "Народнай Волі" сутнасць канфлікту: *"Папросту тут, ва Уруччы, ёсць вялікая група такіх людзей, якія хочуць абараняць свае правы. І робяць гэта. Але ж ёсць рашэнне, нельга ж быць такімі эгаістамі".*

Гэта адбывалася 21 чэрвеня, сітуацыю тады крыху сцішылі толькі заявы чыноўнікаў аб тым, што, магчыма, будзе знойдзена кампраміснае рашэнне. Але 4 ліпеня стала зразумела, што кампрамісу не будзе — будаўнікі пачалі рыхтаваць пляцоўку. І ў той жа дзень людзі ледзь не пабіліся з міліцыяй, ужо гатовы былі хапаць адзін аднаго за грудкі.

Учора, 5 ліпеня, падзеі пачалі паскарацца. Пачаліся і рэпрэсіі. Нечакана быў затрыманы намеснік старшыні мясцовага ЖЭКа Леанід Мажальскі. Яго завезлі ў міліцыю і там патлумачылі, што нейкі будаўнік І.А.Валасач напісаў заяву аб тым, што Мажальскі яго нібыта абразіў. Пасля гэтага прад'явілі другое абвінавачанне — у непадпарадкаванні супрацоўнікам міліцыі, а таксама ў арганізацыі несанкцыянаванага мітынгу. Чалавеку, які ніколі не хадзіў на мітынгі і ведае пра затрыманні ў асноўным з прэсы, зрабілася кепска. Мажальскага адвезлі ў шпіталь, там аказалі медыцынскую дапамогу, зноў прывезлі ў міліцыю. На той момант, калі вярстаўся гэты нумар газеты, сваякі і суседзі Леаніда, якія чакалі каля дзвярэй міліцыі, даведаліся, што яго павезлі ў суд Першамайскага раёна. Але яшчэ не было вядома, якое будзе пакаранне.

Валянціна Пілюгіна была сярод тых, хто чакаў Леаніда. Яна сказала: *"Мы лічым, што Леаніда затрымалі толькі дзеля таго, каб нас запалохаць. Улады разлічваюць такім чынам збіць пратэстную хвалю. Але яны не разумеюць, што толькі падліваюць алей у агонь".*

Паколькі ніхто не хоча саступаць, працяг гэтай гісторыі будзе...

Любоў ЛУНЁВА.

РЭБУС

Хто закідаў Івянец «палітызаванымі» цацкамі?

Днямі інтэрнэт-прастора была запоўнена супярэчлівымі паведамленнямі. Шведскія СМІ заявілі, што лёгкі самалёт, пілатуемы грамадзянамі Швецыі, скінуў над пасёлкам Івянец, што непадалёк ад Мінска, плюшавыя цацкі з лозунгамі ў падтрымку свабоднай Беларусі. Беларускі бок назваў акцыю "візуальнай фальсіфікацыяй".

Фатаграфіі з плюшавымі мядзведзікамі, якія трымаюць лозунгі *"Цацкі патрабуюць абароны правоў чалавека ў Беларусі", "Нас немагчыма прымусіць маўчаць"* і іншыя, надрукавалі некалькі беларускіх сайтаў. А шведскае выданне "The local" на сваім сайце размясціла нават відэа, на якім бачна, як самалёт нізка ляціць над пасёлкам і нешта скідвае непадалёк ад мясцовай царквы. Менавіта па царкве і пазналі, што падзеі адбываліся ў небе над пасёлкам Івянец у Валожынскім раёне.

Шведскае выданне прыводзіць і словы пілота, які сцвярджае, што вылецеў з тэрыторыі Літвы і без дазволу ўварваўся ў паветраную прастору Беларусі. Па яго словах, палёт працягваўся каля паўтары гадзіны, з-за нізкай вышыні самалёт застаўся незаўважаным беларускай супрацьпаветранай абаронай, хаця пілот не выключаў, што самалёт можа быць збіты.

Мэтай акцыі, па яго словах, была падтрымка дэмакратычных працэсаў у Беларусі. І невыпадкова акцыю правялі 4 ліпеня — на другі дзень пасля таго, як Беларусь адзначыла Дзень Незалежнасці і ў Мінску прайшоў ваенны парад. Імя пілота і ягонага спадарожніка шведскае выданне не паведамляе з меркаванняў бяспекі.

Аднак у Міністэрстве абароны Беларусі заявілі, што фактаў, якія пацвярджалі б парушэнне 4 ліпеня дзяржаўнай мяжы Рэспублікі Беларусь у паветранай прасторы, няма. Што ж тычыцца відэа, то каментарый Мінабароны наступны: *"Даследуючы прадастаўленыя фота і відэаматэрыялы, эксперты выявілі грубую працу з выкарыстаннем элементаў візуальнай фальсіфікацыі, што сведчыць аб відавочна правакацыйным характары падачы інфармацыі".*

Праўда, ваенныя хоць і назвалі дадзены інцыдэнт фальсіфікацыяй, высновы, мяркуючы па ўсім, зрабілі. Учора стала вядома, што ў структуры Ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абароны Узброеных сіл Беларусі сфарміраваны 16-ы асобны полк радыёэлектроннай барацьбы з самалётнымі сродкамі. "Полк прызначаны для комплекснага тэхнічнага кантролю за працай радыёэлектронных сродкаў у інтарэсах выканання задач па супрацьпаветранай абароне", — гаворыцца ў паведамленні.

ДАСЛОЎНА

Ігар ШАКУН, начальнік РАУС Валожынскага раёна: «Мне не дакладвалі»

Пасёлак Івянец размешчаны на тэрыторыі Валожынскага раёна. Датэлефанавацца ў апорны пункт мясцовай міліцыі, куды, як сцвярджаюць некаторыя жыхары пасёлка, былі дастаўлены шведскія мядзведзікі, не атрымалася: тэлефон маўчаў. А начальнік РАУС Валожынскага раёна Ігар Шакун, які, трэба разумець, па доўгу службы павінен ведаць, што адбываецца на тэрыторыі яго раёна, заявіў, што не можа пракаментаваць дадзены інцыдэнт.

— Мне нічога не вядома. Падначаленыя з Івянца мне не дакладвалі, — заявіў Ігар Уладзіміравіч і паклаў тэлефонную трубку.

ЗВАНОК У ІВЯНЕЦ

«Лепей скінулі б мяса, чым цацкі»

Што вядома жыхарам Івянца пра шведскія цацкі, якія ўпалі на пасёлак з неба? Мы вырашылі патэлефанаваць знаёмай, якая жыве ў Івянцы.

— Цацкі кінулі з самалёта? — пытаннем на пытанне адказала нам пляменніца нашай супрацоўніцы Вольга, якая выхоўвае дваіх маленькіх дзяцей і зараз знаходзіцца ў дэкрэтным адпачынку. — Першы раз пра гэта чую. Сёння тэлефанавалі дзяўчаты з працы, здаецца, мы абмеркавалі ўсе апошнія навіны. Але ж пра цацкі з самалёта ніхто нічога не казаў. Калі б ведалі — абавязкова расказалі б ... Па мне, дык лепей бы скінулі мяса, а не цацкі. Прадукты ў Івянцы вельмі дарагія, я, напрыклад, езджу ў Мінск, у дыскаўнтар, у вас значна ўсё танней. І шмат маіх знаёмых таксама ўсё набываюць у Мінску. Заробкі ў Івянцы крыху больш за 2 мільёны, хаця і птушкафабрыка працуе, і керамічны завод, і іншыя прадпрыемствы. Моладзь імкнецца на працу ў Мінск, мужчыны таксама ўладкоўваюцца ў сталіцы на будаўнічыя працы...

Цікава, што журналістам шведскага выдання жыхары Івянца, з якімі ім удалося звязацца, таксама паведамілі, што ніякіх "палітызаваных" цацак у пасёлку не бачылі. А вось жыхар Івянца Вінцэнт Солтан пацвердзіў "Нашай Ніве", што 4 ліпеня раніцай, прыкладна а восьмай, нейкі самалёт праляцеў над яго хатай. Па словах спадара Солтана, самалёт ляцеў даволі нізка, мужчына нават падумаў, што будзе садзіцца.

Спадар Солтан — сталяр, жыве ў той частцы Івянца, што бліжэй да выезду ў бок Налібоцкай пушчы, далёка ад цэнтральнай плошчы.

Святлана Турко, супрацоўніца мясцовай ЖКГ, паведаміла Радыё Свабода, што былі чорныя пакункі, скінутыя з самалёта. Яна адразу расказала пра ўбачанае свайму кіраўніцтву. Жанчыну выклікалі ў міліцыю, дзе яна пабачыла некалькі тых самых пакункаў, у якіх сапраўды знаходзіліся парашуты з прымацаванымі цацачнымі мядзведзікамі і цыдулкамі на замежнай мове.

Прадпрымальнік Анатоль Раман таксама сцвярджае, што бачыў, як самалёт раскідваў чорныя пакункі і як яны ўпалі на вуліцу. Ён нават сфатаграфаваў іх на камеру мабільнага тэлефона, але пасля выдаліў, бо пабаяўся наступстваў для самога сябе...

Карацей, сапраўды нейкі незразумелы рэбус.

Беларускія памежнікі, як і Мінабароны, сцвярджаюць, што ніякі самалёт незаконна праз мяжу не пералятаў. У памежным ведамстве падкрэслілі, што нават калі б падобнае парушэнне мела месца, то быў бы закрануты гонар дзвюх сістэм СПА: беларуска-расійскай і НАТА, бо паветраную прастору над Літвой патрулююць менавіта сілы альянсу.

Літоўскія памежнікі пакуль не такія катэгарычныя ў заявах. Іх каментарый інцыдэнту (які ці то быў, ці то не быў) Балтыйскай службе навін можна звесці да аднаго слова: "Разбіраемся".

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

КАЛІ ВЯРСТАЎСЯ НУМАР

Пілот самалёта назваў сябе

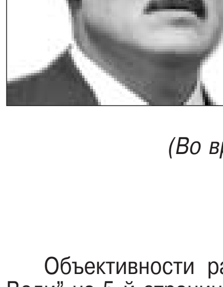
Швед Томас Мазэці прызнаўся, што менавіта ён быў за штурвалам самалёта, які 4 ліпеня ажыццявіў палёт на Беларусь і "высадзіў мядзведжы дэсант" у Івянцы. Акрамя таго, у інтэрнэце было размешчана новае відэа, на якім добра бачна, што самалёт падляцеў да ўскраіны Мінска ў раёне ЦЭЦ-3 і што мядзведзікаў з цыдулкамі скідвалі таксама ў гэтым раёне.

Томас Мазэці заявіў, што рыхтаваўся да гэтага палёту год і што адпраўной кропкай экстрэмальнага маршруту сапраўды было мястэчка Пачуны ў Літве.

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

Александр ЛУКАШЕНКО:

— Я все больше и больше, особенно когда уезжаю на какое-то время из страны, возвращаюсь, с удивлением читаю или слышу о том, что вот тут вот Лукашенко — это навсегда, это навечно. И даже

апологет нашего великого государства, некогда стоявший у руля, бедный забеспокоился. Жить-то осталось совсем немного, прости меня, Господь, за это, я так подумал, но все равно страдает, что Лукашенко, захватив власть, никуда не уйдет, отдаст власть по наследству.

В который раз говорю, не оправдываясь перед вами: мои дети президентства наелись при своем отце. Никакой передачи власти по наследству быть не может.

(Во время выступления на торжественном собрании, посвященном Дню Независимости.)

***

Объективности ради заметим: в минувшем номере "Народной Воли" на 5-й странице также процитирован Александр Лукашенко. К сожалению, использован источник, который "по-своему", с сокращением интерпретировал высказывание в Венесуэле Президента Республики Беларусь, что, понятно, несколько сместило смысловой акцент. Полный вариант цитаты таков:

"Некоторые начали сомневаться в серьезных перспективах сотрудничества Беларуси и Венесуэлы. Здесь находится мой сын Николай, и это говорит о том, что мы всерьез и надолго заложили основы сотрудничества и есть кому перенять эстафету лет через 20—25".

Приносим извинения Президенту Республики Беларусь А.Г.Лукашенко и читателям.

Редакция газеты "Народная Воля".

Народная Воля http://www.nv-online.info 6 ЛІПЕНЯ 2012 г.

ВЫБАРЫ-2012

Акругі як не было

На сёлетніх парламенцкіх выбарах не будзе Бярозаўскай выбарчай акругі — упершыню за ўсю гісторыю выбарчых кампаній.

Адна яе частка адышла да Пружанскай акругі, другая — да Івацэвіцкай. І гэта нягледзячы на тое, што ў Бярозаўскім раёне пражываюць амаль 67 тысяч чалавек, а ў Пружанскім і Івацэвіцкім — 52 і 57 тысяч адпаведна.

Найбольш актыўныя выбаршчыкі Бярозаўшчыны ўстрывожаны такім становішчам спраў, а таму пацікавіліся ў арганізацыйна-прававым аддзеле Цэнтральнай камісіі па выбарах, чаму так зроблена.

Намеснік начальніка гэтага аддзела Галіна Мкртычан "супакоіла", паведаміўшы, што падзел на акругі не залежыць ад колькасці насельніцтва раёна і зроблены па прапанове Брэсцкага аблвыканкама. Яна запэўніла, што не трэба перажываць, калі не будзе дэпутата з Бярозы, бо для дапамогі насельніцтву абіраюцца абласныя і мясцовыя дэпутаты, а дэпутаты Палаты прадстаўнікоў займаюцца заканатворчай дзейнасцю. Хаця, з іншага боку, па словах Мкртычан, жыхарам Бярозаўскага раёна пашчасціла: цяпер тут будуць два дэпутаты Палаты прадстаўнікоў.

Дэмакратычныя лідары Бярозаўскага раёна мяркуюць, што "перанарэзка" акругі — гэта мінімізацыя шанцаў трапіць у парламент для прадстаўнікоў апазіцыі. Па Бярозаўскай акрузе, калі б яна была, меўся балатавацца Валянцін Лазарэнкаў — кіраўнік брэсцкіх незалежных прафсаюзаў. Ён сцвярджае, што ўлады загадзя цікавіліся, ці будзе ён балатавацца. Як вынік — былой Бярозаўскай акругі няма. Затое ніякіх сур'ёзных перамен у акругах, дзе апазіцыйныя кандыдаты балатавацца не збіраліся, не адбылося.

ІНІЦЫЯТЫВА

Адмоўлена

Цэнтрвыбаркам Беларусі адмовіў у рэгістрацыі ініцыятыўнай групы на чале з былым кандыдатам у прэзідэнты Дзмітрыем Уссам, якая спрабавала рэалізаваць права заканадаўчай ініцыятывы па ўнясенні змяненняў у Выбарчы кодэкс.

Аб гэтым у чацвер на пасяджэнні ЦВК заявіў сакратар Цэнтральнай камісіі Беларусі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў **Мікалай Лазавік.**

Ініцыятыўная група складалася з 323 чалавек. Яна прапаноўвала ўнесці ў выбарчае заканадаўства наступныя папраўкі: даць кандыдатам у прэзідэнты і дэпутаты права на ўключэнне іх прадстаўніка ва ўчастковыя выбарчыя камісіі; абавязаць выбарчыя камісіі пры падліку галасоў выстаўляць на агляд назіральнікаў кожны бюлетэнь; даць права кожнаму члену ўчастковых камісій ставіць свае подпісы на выбарчых бюлетэнях.

Тым не менш сутнасць прапаноў Цэнтрвыбаркам аспрэчваць не стаў. *"Мы адмаўляем вам у рэгістрацыі ініцыятыўнай групы не таму, што хтосьці цісне, а таму, што вы так склалі спісы ініцыятыўнай групы,* — сказаў Мікалай Лазавік. — *Выяўлена 49 несупадзенняў пры праверцы спісаў групы".* Таксама ен паведаміў, што сход ініцыятыўнай групы быў прызнаны неправамоцным.

"Ні адзін подпіс намі не быў сфальсіфікаваны, — патлумачыў Дзмітрый Усс. — *Я не ведаю, чаму так атрымалася. Мы бяром даныя людзей з арыгінальных дакументаў. Магчыма, гэтыя людзі прыйшлі да нас па нечым заданні, каб потым была магчымасць абліць мяне брудам".*

ТЫМ ЧАСАМ

З навуковага пункту гледжання Выбарчы кодэкс таксама патрабуе змен

Месяц таму ў Беларускім дзяржаўным універсітэце адбылася абарона кандыдацкай дысертацыі "Суб'екты канстытуцыйна-прававых адносін у Рэспубліцы Беларусь", якую падрыхтавала намеснік дэкана юрыдычнага факультэта Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта Святлана Цюга. Навуковым кіраўніком працы выступіў былы старшыня Канстытуцыйнага суда і былы генеральны пракурор Рыгор Васілевіч.

Правёўшы глыбокае даследаванне тэмы, Святлана Цюга таксама прапанавала ўнясенне шэрагу змен у Выбарчы кодэкс. У тым ліку і тых, якія Цэнтрвыбаркам традыцыйна лічыў непатрэбнымі. Напрыклад, замацаванне ў Выбарчым кодэксе права назіральнікаў добра бачыць працэдуру падліку галасоў і патрабаваць пераліку бюлетэняў, калі ўзнікаюць нейкія сумненні.

Акрамя таго, вучоны абгрунтавала неабходнасць прынцыповай змены мадэлі фарміравання выбарчых камісій. Зацвярджаць іх склад, на думку Святланы Цюга, павінны не выканкамы, а мясцовыя Саветы дэпутатаў. Прычым з абавязковым уключэннем у склад камісій "прадстаўнікоў партый, якія прадстаўлены ў парламенце".

Тэарэтычна апошняя прапанова слушная. Але пакуль хоць адзін раз у краіне не пройдуць выбары, якія не па нашых, а па міжнародных стандартах будуць прызнаны свабоднымі і дэмакратычнымі, яна не спрацуе.

ТЕНДЕНЦИИ

За безработных и пенсионеров на парламентских выборах, скорее всего, не проголосуют

А вот у предпринимателей есть шансы получить высокий процент голосов избирателей.

Об этом свидетельствуют итоги национального опроса, который в июне провел зарегистрированный в Вильнюсе Независимый институт социально-экономических и политических исследований.

Спросите, как его зовут...

Белорусы не считают, что Палата представителей сильно влияет на их жизнь, и не связывают с депутатами надежд на защиту своих прав и преодоление кризисов.

Влияет ли на вашу жизнь и жизнь ваших близких деятельность Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь? (%)

Вариант ответа	Сентябрь 2008	Июнь 2012
Да, влияет	49,1	44,5
Нет, не влияет	37,4	40,3
Затрудняюсь ответить/Нет ответа	13,5	15,2

"*Но сам по себе факт признания респондентами влияния парламента на их жизнь ничего не говорит о характере влияния*, — комментируют результаты опроса эксперты НИСЭПИ. — *Оно может быть как со знаком плюс, так и со знаком минус. Поэтому не следует удивляться, что в июне большинство респондентов (46,2%) выразило сомнения по поводу способности будущего состава парламента отражать интересы общества. Доля оптимистов оказалась скромнее - 38,4%".*

Впрочем, останови сегодня на улице любого прохожего и спроси: "Знаете ли вы, как зовут вашего депутата?" — к сожалению, вряд ли услышишь конкретные имя и фамилию...

А вы пойдете на выборы?

Социологи отмечают, что на парламентских выборах всегда была довольно высокая явка избирателей.

Для справки: явка на парламентских выборах 2008 года составила 66,1%. В 2004 году, когда парламентские выборы были совмещены с конституционным референдумом, к ящикам для голосования пришли 82,7% белорусов.

"В первой половине июня о своей готовности принять участие в сентябре в парламентских выборах заявило 50,7% респондентов, а 29,9% еще не приняли решения, — комментируют эксперты НИСЭПИ. — *Подобный уровень готовности голосовать за три месяца до выборов следует признать высоким. Но что интересно, только 36,7% респондентов полагают, что их личное участие в выборах способно повлиять на результат голосования. По сравнению с предыдущей парламентской избирательной кампанией доля оптимистов сократилась на 13,9 пункта. Привычка — вторая натура, и привычка голосовать в этом смысле не является исключением".*

Как считаете, зависят ли результаты выборов от вашего голоса? (%)

Вариант ответа	03'08	06'12
Нет, не зависят	41,1	54,5
Да, зависят	50,6	36,7
Затрудняюсь ответить/Нет ответа	8,3	8,8

При этом белорусы достаточно скептически оценивают справедливость выборов.

"За три месяца до голосования количество негативных оценок превысило количество позитивных, — отмечают специалисты НИСЭПИ. — *Такая социология не стыкуется с официальными заявлениями А.Лукашенко, который во время ежегодного послания заявил: "Мы обеспечивали прозрачные и открытые условия для проведения выборов, полную свободу для кандидатов".*

Как думаете, будут ли эти выборы свободными и справедливыми? (%)

Вариант ответа	Июнь 2004	Июнь 2008	Сентябрь 2008	Июнь 2012
Нет	44,1	34,8	30,5	39,6
Да	40,4	45,9	49,8	36,8
Затрудняюсь ответить/Нет ответа	15,5	19,3	19,7	23,6

Абсолютное большинство белорусов (63,7%) согласны с тем, что независимое наблюдение за ходом выборов содействует их большей честности и объективности. Но и доля тех, кто подобной точки зрения не разделяет, достаточно высока (27,5%).

За кого голосовать?

Согласно данным социологов, сегодня оппозиционные кандидаты имеют больше шансов попасть в ППНС.

За какого кандидата вы бы предпочли голосовать? (%)

Вариант ответа	Июнь 2008	Сентябрь 2008	Июнь 2012
За сторонника А.Лукашенко	39,6	43,5	27,6
За противника А.Лукашенко	17,7	19,6	28,2
За иного кандидата	31,4	21,9	27,4
Затрудняюсь ответить/Нет ответа	11,3	15,0	16,8

Однако, по мнению 45,7 % опрошенных, большинство избирателей проголосуют за сторонника Лукашенко.

Любопытно, что кандидаты из народа (пенсионеры, безработные и т.п.) не пользуются спросом на депутатском рынке. Белорусы предпочитают голосовать за людей солидных, состоявшихся профессионально.

Представьте, что на выборах в депутаты вам надо выбрать одного из перечисленных ниже кандидатов. За кого из них вы бы проголосовали? (%)

Вариант ответа	Сентябрь 2008	Июнь 2012
Предприниматель, имеет собственное дело	15,6	21,0
Руководитель или активист общественной организации	12,9	15,5
Руководитель государственного предприятия	16,9	14,2
Депутат нынешнего Национального собрания	16,9	13,3
Лидер оппозиционной партии (движения)	8,8	8,6
Ни за одного из них	9,7	15,0
ЗО/НО	19,2	12,4

А может, все-таки бойкот?

Как известно, мнения представителей оппозиции по поводу участия в парламентских выборах разделились. Одни намерены баллотироваться в парламент, а другие призывают к бойкоту.

Как вы относитесь к бойкоту предстоящих парламентских выборов, к которому призывает некоторая часть оппозиции? (%)

Вариант ответа	Сентябрь 2008	Март 2012	Июнь 2012
Отрицательно	26,5	20,2	29,5
Безразлично	24,8	26,5	28,0
Положительно	8,8	10,6	14,2
Ничего не слышал об этом	38,9	41,6	28,3

"В 2008 году буквально накануне парламентских выборов доля сторонников бойкота составляла всего 8,8%, — проводят параллели социологи. — Сегодня она в 1,6 раза выше и, возможно, к осени еще увеличится".

Фальсификаторов — под суд!

Как следует поступать с теми, кто фальсифицирует выборы?

Согласно данным НИСЭПИ, 46,2% белорусов предлагают наказывать их *"по всей строгости закона".*

Марина КОКТЫШ.

БЕЗ ГАЛСТУКА

Виктор КАМЕНКОВ: «В основном, конечно, ссорились из-за пустяков...»

На минувшей неделе председатель Высшего Хозяйственного суда Беларуси Виктор Каменков презентовал "Библию о семье и для семьи". Профессор подчеркивает, что он не автор, а только составитель издания.

— Это не коммерческий проект, а всего лишь желание помочь людям, которые имеют проблемы в семье, — *рассказал Виктор Сергеевич на презентации 640-страничного труда.* — Моя первая книга "Библия о правосудии и морали" была максимально приближена к праву. Юристов в Библии всегда интересовали такие вопросы, как смерть Христа, суд над ним — кто судил, имел ли право, какой приговор? Работая над первой книгой, я обратил внимание, что в Библии много внимания уделяется семье. У каждого из нас возникают те или иные проблемы в семье, и я убежден, что найти ответы на все вопросы можно в Библии. Так что рекомендую почитать.

Кстати, Каменков говорит, что сам осилил Библию далеко не сразу.

— Брался несколько раз, откладывал, затем снова изучал, — *признается он.* — Потом понял, что читать нужно не наскоком, а вдумчиво, не спеша.

После презентации книги Виктор Каменков ответил на несколько вопросов "Народной Воли".

— Виктор Сергеевич, скажите: когда составляли "Библию о семье", советовались с женой, может, вместе что-то обсуждали?

— Конечно, обсуждали. Даже зачитывали отдельные цитаты. И некоторые эпизоды из своей жизни сверяли с тем, что написано в Библии. Потому что по молодости, как и все, много ошибок допускали...

— Вам знакомо такое понятие, как кризис семейной жизни?

— Нет.

— А сколько лет вашему браку?

— 31 год. За это время, естественно, бывало всякое, но до кризиса не доходило. Мы с женой находили силы возвращаться к причине конфликта. Не эмоциям поддавались, а старались выяснить, почему так случилось. В основном, конечно, ссорились из-за пустяков...

— У вас двое сыновей. Они женаты?

— Пока семьей обзавелся только один сын.

— Вы сказали, что "Библия для семьи" — не коммерческий проект. Тем не менее какой-то гонорар за книгу вам наверняка полагается...

— Конкретную сумму назвать не могу — я ее пока просто не знаю.

— А за предыдущую книгу — "Библию о правосудии, праве и морали"?

— Гонорар был совсем небольшой — около миллиона белорусских рублей.

— Если не ошибаюсь, ваша "Библия о правосудии" вышла три года назад. Стала ли она бестселлером для белорусских судей?

— Честно говоря, вначале эту книгу восприняли с настороженностью. Непривычно, чтобы судьи государственных судов писали такие книги и пользовались Библией при осуществлении правосудия. Но когда отдельные судьи ее купили, прочитали и даже порекомендовали своим коллегам, интерес к изданию значительно повысился. И, по-моему, в системе хозяйственных судов эта книга есть у каждого судьи.

Не так давно я ездил в командировку в Украину. Меня встречает председатель Хозяйственного суда Черниговской области и... благодарит за "Библию о правосудии". Затем к белорусским издателям обратились с просьбой переиздать эту книгу в Украине. С аналогичным предложением выступила и Россия. Так что определенный интерес к "Библии о правосудии" имеется.

— Некоторые чиновники и бизнесмены не скрывают своей набожности — много жертвуют церкви, регулярно ездят на службы, даже строят храмы. А как вы пришли в церковь?

— Тут комплекс причин. Что-то от матери передалось. Плюс проблемы, возникающие в личной и рабочей жизни. Однажды зашел в храм и понял: это как раз то, что требуется для успокоения души, для внутренней гармонии.

— Председатель ВХС — должность хлопотная. Книжку по ночам писали?

— По воскресеньям.

— Так церковь же вроде запрещает работать в этот день...

— Над такими проектами, мне кажется, и по воскресеньям работать не грех *(улыбается).*

— Не боитесь, что ваш безобидный труд может быть весьма неоднозначно воспринят некоторыми высшими должностными лицами? Пойдут разговоры, что, мол, Каменкову больше заняться нечем...

— Я этого совсем не опасаюсь. Как говорится, на все воля Божья. А должности — это все временное...

Марина КОКТЫШ.

Цена вопроса

"Библия о семье" издана тиражом 1000 экземпляров, продается в обычных книжных магазинах. Стоит около 100—150 тысяч белорусских рублей.

ДАСЛОЎНА

Куды пойдуць дарожнікі?

Міністэрства транспарту плануе ў 2013 годзе скараціць 1,5 тысячы працоўных месцаў.

Як паведаміў міністр транспарту Іван Шчэрба, на пачатку 2013 года плануецца стварэнне дарожна-будаўнічага холдынга, у які ўвойдуць дарожна-будаўнічыя трэсты і ўпраўленні, ААТ "Мостабуд", ААТ "Дарбудіндустрыя", мостаатрады ААТ "Белдартранс" і ААТ "Белдартэхніка".

"За кошт усіх пераўтварэнняў мы плануем, што каля паўтары тысячы чалавек перавядзём на іншыя работы, больш запатрабаваныя эканомікай, у тым ліку ў Мінтрансе. Гэта ж закране і адміністрацыйна-кіраўнічы персанал — дзесьці 250 чалавек. Эканомія ад рэарганізацыі будзе 50 мільярдаў рублёў па годзе. Гэтыя сродкі зможам пусціць на бягучы рамонт дарог", — растлумачыў міністр.

БУДЬТЕ ГОТОВЫ!

Ну и расценочки!

Чуть больше чем через неделю стоимость обмена и выдачи водительских прав увеличится в четыре раза.

С 19 июля вступает в силу президентский указ №197. Для водителей это означает одно: стоимость обмена и выдачи водительских прав увеличивается с 0,5 до 2 базовых величин. Пока это еще обходится в 50 тысяч рублей, а будет стоить 200 тысяч. Плюс компьютерные услуги (в Минской ГАИ это, например, 12 тысяч рублей).

Несмотря на ожидаемое подорожание, ажиотажа в межрайонных экзаменационных отделах нет. Инспекторы говорят: все, кто хотел обменять права, уже это сделали.

ФОТАФАКТ

Мітрапаліт Кандрусевіч за здаровы лад жыцця

Сёння ў Будславе пачынаецца святкаванне ўрачыстасцяў з нагоды літургічнага ўспаміну Маці Божай Будслаўскай.

Паломнікі ідуць у Будслаў з розных куткоў Беларусі. 3 ліпеня з Мінска ў пакутную пілігрымку — на хлебе і вадзе — ад Чырвонага Касцёла выправіліся больш за 50 вернікаў на чале с ксяндзом Уладзіславам Завальнюком. Праз дзень — 4 ліпеня — яшчэ 17 католікаў выправіліся ў велапілігрымку. На ровар сеў і заўзяты веласіпедыст Тадэвуш Кандрусевіч — Мітрапаліт Мінска-Магілёўскі.

На ровары ён, праўда, праехаў не ўвесь шлях, а толькі некалькі кіламетраў, каб падтрымаць велапілігрымаў.

"Святасць — гэта мэта, да якой вядзе нас Бог праз свой Касцёл. Ёсць многа шляхоў да святасці. Сярод якіх таксама і спорт", — сказаў Мітрапаліт Кандрусевіч падчас імшы на распачацце пілігрымкі.

Пілігрымка ў Будслаў на пачатку ліпеня — гэта традыцыя. Як вядома, 2 ліпеня штогод у Будславе адзначаецца літургічны ўспамін Маці Божай Будслаўскай. Да мясцовага касцёла ідуць тысячы католікаў. У гэтым годзе Касцёлам прынята рашэнне надаць святу рухомы характар і перанесці святкаванне ўрачыстасцяў на першую пятніцу і суботу ліпеня. Тлумачэнне: калі 2 ліпеня выпадае на працоўны дзень, шматлікія вернікі не маюць магчымасці выправіцца ў Будслаў.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

АСОБА

Багдонас пакідае беларусам анёлка

4 ліпеня Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Літвы ў Беларусі Эдмінас Багдонас наладзіў развітальную вечарыну.

Ён асабіста сустракаў гасцей, апрануўшыся ў вышытую нацыянальную беларускую кашулю.

Спадар Багдонас зазначыў, што невыпадкова апрануў такую кашулю, бо гэта — знак павагі да тых людзей у Беларусі, якіх ён за пяць з паловай гадоў працы тут вельмі палюбіў і якіх вельмі паважае. Эдмінас Багдонас сказаў, што яму шкада пакідаць краіну, якой ён аддаў шмат свайго сэрца, але такі лёс дыпламата і нічога, на жаль, у дадзеным выпадку не зробіш.

Напрыканцы вечарыны спадар Багдонас звярнуў увагу гасцей на тое, што над уваходам у літоўскую амбасаду з'явіўся анёлак. *"Я звяртаюся да ўладаў Мінска з просьбай знайсці магчымасьць уладкаваць гэтага анёлка на будынку якой-небудзь інстытуцыі. Я хачу, каб гэтая фігурка ахоўвала маіх сяброў у Беларусі ад непрыемнасцяў",* — сказаў літоўскі пасол. І дадаў, што калі ўлады на такі крок не пойдуць, то анёлак застанецца ў будынку амбасады — будзе ахоўваць сяброў Літвы і нагадваць ім пра амбасадара Багдонаса, вялікага сябра нашай краіны.

Нагадаем, што 19 снежня 2010 года, у вечар пасля прэзідэнцкіх выбараў, калі пачаўся жорсткі разгон несанкцыяванай акцыі на плошчы Незалежнасці, Эдмінас Багдонас асабіста ратаваў дзяўчат ад дубінак спецназа. Верыцца, што цяпер нас будзе ахоўваць ягоны анёлак.

ТЫМ ЧАСАМ

Цяпер літоўскае пасольства ў Беларусі ўзначаліць былы пасол Літвы ў НАТА і былы міністр абароны краіны **Лінас Лінкявічус**.

51-гадовы Лінкявічус стане пятым амбасадарам Літвы ў нашай краіне. З 2011 года ён працаваў кансультантам прэм'ер-міністра па сувязях з НАТА, паслом па асобых даручэннях. Вядомы таксама як публіцыст. Сябра Сацыял-дэмакратычнай партыі Літвы.

Назваць дату прыезду Лінаса Линкявічюса ў Мінск у літоўскай амбасадзе пакуль не змаглі. Але па паведамленнях літоўскіх СМІ, новы кіраўнік дыппрадстаўніцтва можа прыехаць у Беларусь напрыканцы ліпеня.

СІТУАЦЫЯ

«Няўжо ў наш час магчыма такое дзікунства?!.»

Маці затрыманага па падазрэнні ў крадзяжы Паўла Плаксы дамагаецца, каб прайшла паўнавартасная праверка па фактах катаванняў супрацоўнікамі міліцыі яе сына.

Паўла Плаксу затрымалі 30 мая 2012 г. у Мінску. Яго маці, Жанна Вікенцьеўна, якая жыве ў Баранавічах, распавядае, як яна даведалася пра здарэнне і што было потым:

— Увечары мне патэлефанавала грамадзянская жонка Паўла і сказала, што яго забралі людзі, якія прадставіліся супрацоўнікамі праваахоўных органаў. Быццам бы па падазрэнні ў кватэрным крадзяжы, маўляў, грошы скраў... Пазней я даведалася, што Паўла адвезлі ў РУУС Ленінскага раёна Мінска. У дзяжурнай часці гэтую інфармацыю пацвердзілі, але падрабязнасцяў ніхто не даваў. Пагутарыла са следчым — таксама нічога канкрэтнага. І ў той жа час мне патэлефанаваў чалавек, сказаў, што ён з міліцыі, паведаміў, што можна прывезці сыну паесці, цёплыя рэчы, прадметы гігіены. Прыехала, мне ў РУУС кажуць: "Возьмем толькі ежу". З'ехала назад у Баранавічы, вечарам тэлефануе следчы: "Можаце прывезці адзенне і прадметы гігіены". У мяне ледзь істэрыка не здарылася! Я ж толькі была ў Мінску, але там адмовіліся прымаць гэтыя рэчы!

Па словах **Жанны Вікенцьеўны**, і ў той дзень яна не знайшла сына ў РУУС, яго ўжо перавялі ў ізалятар на Акрэсціна, піша **spring96.org.**

— Там, у рэшце рэшт, рэчы прынялі, — працягвае жанчына. — А мы з мужам вырашылі даведацца падрабязнасці справы. Следчы сказаў толькі, што сына павязуць у СІЗА ў Жодзіна, ідзе разбіральніцтва... Выходзім са следчага аддзела, і тут ізноў тэлефонны званок. Мужчына прадставіўся супрацоўнікам міліцыі, але прозвішча не назваў. І распавёў, што ў РУУС з Паўла моцна здзекаваліся. Быццам бы не давалі ні піць, ні есці, не вадзілі ў прыбіральню.

Сам Павел паведаміў адвакатам, што ўвесь гэты час (на працягу трох дзён) супрацоўнікі РУУС яго сістэматычна і жорстка збівалі, прымушаючы прызнацца ў крадзяжы: білі рукамі і нагамі, скакалі ў яго на спіне, неаднаразова рабілі "ластаўку" (сціскалі кайданкамі рукі за спінай, а ногі прасоўвалі пад рукі і звязвалі іх дротам). А тады ляжачага збівалі дубінкамі. Калі стамляліся біць — апранáлі на галаву цэлафанавы пакет і перакрывалі паветра.

Калі верыць таму, што сказаў Павел адвакатам, то збіванні змяняліся псіхалагічным ціскам: пагоннікі пагражалі затрымаць таксама і ягоную грамадзянскую жонку, а двухмесячнае дзіцё змясціць у бальніцу. Зверствы "праваахоўнікаў" спыняліся толькі на час прыходу следчых альбо адвакатаў.

Такім чынам яны, паводле іфармацыі праваабаронцаў, дамагаліся атрымаць ад Паўла прызнальныя паказанні ў здзяйсненні крадзяжоў.

Наколькі па-варварску каталі Паўла міліцыянты, сведчаць штодзённыя выклікі брыгады дактароў "хуткай дапамогі": 31 мая, 1 і 2 чэрвеня. Урэшце медыкі пасля правядзення медагляду адвезлі збітага ўшчэнт Паўла ў 5-ю гарадскую клінічную бальніцу. Калі сляды катаванняў схаваць стала немагчыма, паколькі падазроны не мог удзельнічаць у следчых дзеяннях, 5 чэрвеня была праведзена судова-медыцынская экспертыза.

Напалову жывая маці Паўла Плаксы зноў прыйшла да следчага.

— Я запыталася ў лоб: "Былі такія факты? Гэта так? Чаму вы нам не паведамілі?" Пачула ў адказ: "А вы пра гэта не пыталі. Вашаму сыну проста дрэнна стала, яму выклікалі "хуткую". Адзінае, што ў яго засталіся сляды ад кайданкоў. Можа быць, хацеў ад іх вызваліцца..." Дадалі, што, маўляў, многія ў камерах самі б'юцца галовамі аб сценку і ламаюць рукі і ногі.

Неабгрунтаванае прымяненне фізічнай сілы і жорсткія катаванні з боку супрацоўнікаў міліцыі Ленінскага РУУС Мінска маці і бацька Паўла Плаксы абскарджваюць у самых розных інстанцыях. Яны паведамілі аб катаваннях у пастаянную камісію Палаты прадстаўнікоў па правах чалавека, нацыянальных адносінах і СМІ, у Галоўнае ўпраўленне ўласнай бяспекі МУС, у пракуратуру Ленінскага раёна. Пракуратура паспела пераслаць скаргу бацькоў у Следчы камітэт Ленінскага раёна. Следчы І.Мукасей адпісаў бацькам, што *"заява з нагоды незаконных дзеянняў супрацоўнікаў Ленінскага РУУС Мінска ў дачыненні да вашага сына П.Плаксы далучана да матэрыялаў праверкі ад 8 чэрвеня. Пра выніки праверкі вам будзе паведамлена дадаткова".*

Аднак у праваабаронцаў маюцца сур'ёзныя падазрэнні наконт бесстароннасці і ўсебаковасці гэтай праверкі. І вось чаму.

Праваабаронца **Валянцін Стэфановіч**, каментуючы факты магчымага прымянення катаванняў у дачыненні да затрыманага Плаксы, адзначае наступнае: *"Выкарыстанне катаванняў з'яўляецца грубым парушэннем правоў чалавека. Катаванні забаронены як нацыянальным заканадаўствам Беларусі, так і міжнароднымі нормамі ў галіне правоў чалавека. У дадзенай сітуацыі мы выходзім з прэзумпцыі даверу да той інфармацыі, якую нам распавялі родныя Паўла Плаксы. Пачынаючы з 30 мая, з моманту ягонага затрымання, уся адказнасць за стан ягонага здароўя і ягонае жыццё нясуць органы следства і канкрэтныя службовыя асобы. Вось няхай яны адкажуць на пытанне: "Чаму затрыманаму маладому, фізічна здароваму хлопцу пасля шэрагу праведзеных допытаў двойчы выклікалі ў РУУС "хуткую" і накіроўвалі ў 5-ю бальніцу?"*

Пры гэтым трэба адзначыць, што праваабаронцы ўжо не ўпершыню сутыкаюцца з сітуацыяй, калі органы пракуратуры проста перасылаюць скаргі на дзеянні супрацоўнікаў міліцыі ў адпаведыя раённыя следчыя камітэты. Атрымліваецца, што органы пракуратуры, якія маюць функцыі нагляду за органамі следства, пасля стварэння інстытута Следчага камітэта не маюць права ажыццяўляць крымінальны пераслед. У выпадку з Паўлам Плаксам скарга ягоных бацькоў на дзеянні супрацоўнікаў Ленінскага РУУС была перанакіравана ў Следчы камітэт Ленінскага раёна, гэта значыць орган, які вядзе крымінальную справу Паўла і ў якім зараз працуюць былыя следчыя таго ж самага Ленінскага РУУС.

— Мы лічым, што па дадзеных фактах павінна быць праведзена належная праверка, устаноўлены віноўныя і ў выпадку ўстанаўлення іх віны прыцягнуты да вызначанай законам адказнасці. Мы будзем уважліва сачыць за гэтай справай, у тым ліку праінфармуем аб гэтым спецдакладчыка камітэта ААН супраць катаванняў, — паведаміў **Валянцін Стэфановіч**.

Жорж КУНЦЭВІЧ.

ЯНЫ — ПРА НАС

Амерыканцаў папярэджваюць пра актыўнасць беларускага КДБ і беларускіх прастытутак

"Народная Воля" пацікавілася, аб чым Дзяржддэпартамент ЗША папярэджвае сваіх грамадзян, якія вырашылі наведаць Беларусь.

Злучаныя Штаты Амерыкі славяцца тым, што абараняюць кожнага свайго грамадзяніна ў любой кропцы планеты. Сайт Дзяржддэпартамента ЗША мае спецыяльны сэрвіс "Travel", дзе друкуюцца парады па кожнай краіне свету, якую амерыканцы могуць захацець наведаць. Мы прачыталі раздзел "Belarus".

Не давай хабар абы-каму!

Нават агульная інфармацыя пра Беларусь у падачы амерыканцаў для нас выглядае нязвыкла. Плошча — менш за штат Канзас. А мы сцвярджаем, што з'яўляемся даволі буйной еўрапейскай краінай. Клімат — марозныя зімы, халаднаватае і дажджлівае лета. А для нас саміх — дык і зімы нармальныя, і лета як лета. А яшчэ амерыканцаў папярэджваюць пра сур'ёзнае экалагічнае забруджванне значнай часткі беларускай тэрыторыі, пра што мы і думаць не хочам. І пра вялікую колькасць хворых на сухоты...

Мы лічым сябе даволі гасціннымі людзьмі і актыўна запрашаем турыстаў, а Дзяржддэп папярэджвае амерыканцаў, што праблемы ў іх могуць узнікнуць ужо на беларускай мяжы. Часцей за ўсё — з транзітнымі візамі. Бо многія турыстычныя фірмы проста не ведаюць, што, калі амерыканец едзе, напрыклад, з Варшавы ў Маскву на цягніку і нават не збіраецца ступіць на беларускую зямлю, яму ўсё роўна патрэбна віза.

Былі выпадкі, калі грамадзян ЗША сілком здымалі з цягніка, папярэджвае Дзяржддэп. У некаторых выпадках мясцовыя памежнікі пагражалі пасажырам турмой і вымагалі "штрафы". "Наша рэкамендацыя — не плаціць ні памежнікам, ні чыгуначнікам ні за "транзітныя візы", ні "па штрафе", бо гэтыя асобы не маюць права выдаваць візы альбо збіраць штрафы", — раяць улады ЗША амерыканцам. А ў выпадку "настойлівасці" прадстаўнікоў Беларусі — амерыканцам рэкамендуецца адразу тэлефанаваць у амбасаду.

Помні пра КДБ!

Дзяржддэпартамент ЗША бачыць у нашай краіне дзве галоўныя пагрозы бяспецы сваіх грамадзян, таму ім рэкамендуецца:

— Не ўдзельнічаць у вулічных акцыях.

"У Беларусі адбываюцца і арганізаваныя, і спантанныя дэманстрацыі. Вулічныя акцыі адбываюцца ў Мінску і буйных гарадах. У некаторых выпадках улады для разгону дэманстрантаў ужываюць сілу. Выпадковыя людзі, у тым ліку замежнікі, могуць сутыкнуцца з магчымым арыштам, збіццём, утрыманнем пад вартай. Нават мірная дэманстрацыя можа скончыцца гвалтам. Таму грамадзянам ЗША рэкамендуецца пазбягаць дэманстрацый і пратэстных акцый".

— Помніць пра вобшукі.

"Супрацоўнікі органаў бяспекі час ад часу могуць сачыць за месцамі, якія вы наведваеце, вашы тэлефоны могуць праслухоўвацца, факсы — праглядацца, асабістыя рэчы і нумар у атэлі могуць абшукаць. Фотаздымкі, якія могуць быць успрыняты як цікавасць да абароны і бяспекі, могуць прывесці да праблем з органамі ўлады. У гэтым сэнсе нейкіх дакладных правілаў не існуе і ўсё залежыць ад інтэрпрэтацыі", — папярэджвае Дзяржддэп.

Глядзі ў шклянку!

Вулічную злачыннасць у Беларусі амерыканцы расцэньваюць як умераную. Узровень злачыннасці ў Мінску, па іх ацэнцы, такі ж, як у буйных гарадах ЗША. А ў сельскай мясцовасці — вельмі нізкі. Злачынствы супраць замежнікаў у цэлым здараюцца рэдка. Хаця ў Мінску рэкамендуецца быць напагатове ў метро і грамадскім транспарце.

А вось пры наведванні беларускіх начных клубаў амерыканцам настойліва раяць пільна сачыць за сваімі напоямі і звяртаць увагу на суседзяў. Таму што выпадкі, калі ў напоі замежнікаў кідаюць наркотыкі або транквілізатары, нярэдкія. Акрамя таго, Дзяржддэп папярэджвае пра актыўнасць беларускіх прастытутак, якія могуць нават адчыняць нумары атэляў у пошуку кліентаў. Да таго ж амерыканцам даводзяць, што дзейнасць большасці беларускіх казіно і стрыптыз-клубаў кантралюецца крыміналам.

Вельмі развітым відам беларускай злачыннасці называецца кіберзлачыннасць. Прычым маніпуляцыі з банкаўскімі карткамі — гэта толькі вяршыня айсберга. Да прыкладу, як высвятляецца, беларускія дзяўчаты добра навучыліся разводзіць на грошы "жаніхоў праз інтэрнэт". Хаця ніхто не гарантуе, што гэта менавіта дзяўчаты. Здымкі прыгажунь на сайце знаёмстваў могуць размяшчаць і бабулі, і дзядкі, і дужыя дзецюкі. А потым весці любоўную перапіску, каб вымантачыць грошы.

Дзяржддэп адзначае, што часта патэнцыяльныя жаніхі з ЗША губляюць тысячы долараў, калі адсылаюць іх людзям, якіх ніколі не бачылі. Пачасціліся выпадкі, калі "жаніха" запрашаюць на знаёмства ў Беларусь, бяруць з яго буйную суму на аплату транспарту і пражывання, а потым, атрымаўшы грошы на рукі, "нявеста" знікае.

Што ж тычыцца банкаўскіх картак і ўсялякіх электронных відаў аплаты, то амерыканцам рэкамендуецца быць вельмі асцярожнымі пры разліках. А яшчэ лепш — разлічвацца наяўнымі грашыма, здымаючы іх толькі ў банкаматах офісаў буйных банкаў.

Уцякай ад беларускіх дактароў!

Людзей з абмежаванымі магчымасцямі (прасцей кажучы — інвалідаў) улады ЗША папярэджваюць, што Беларусь — краіна не для іх. Бо стаўленне да інвалідаў вельмі адрозніваецца ад таго, якое прынята ў свеце. Многія будынкі, а таксама сістэма грамадскага транспарту проста не прыстасаваны для інвалідных калясак. Не ў кожным атэлі ёсць нумары для інвалідаў-калясачнікаў, не ў кожныя дзверы яны змогуць заехаць. Таму ім раяць вельмі і вельмі ўважліва паставіцца да прыняцця рашэння паехаць у Беларусь.

Што ж тычыцца ўзроўню радыяцыі, то адзначаецца, што Мінск забруджванне абышло, хаця многія іншыя рэгіёны маюць моцнае забруджванне. *"Маніторынг на працягу некалькіх гадоў паказаў, што ўзровень радыяцыі ў Мінску не перавышае міжнародна прызнаных стандартаў. Перыядычны кантроль за прадуктамі харчавання з розных месцаў Беларусі таксама не выявіў узровень радыяцыі, які можна было разглядаць як шкодны",* — паведамляе Дзяржддэп.

А вось што тычыцца беларускіх бальніц, то ацэнка іх узроўню вельмі нізкая. *"Медыцынскае абслугоўванне ў Беларусі не з'яўляецца ні сучасным, ні лёгкадаступным. Асабліва для тых, хто не валодае рускай мовай. У Беларусі няма бальніц, якія забяспечваюць медыцынскае абслугоўванне на заходнім узроўні. Нягледзячы на тое што з'явіліся "прадвінутыя" прыватныя медыцынскія цэнтры, сучаснага дыягнастычнага абсталявання і нават прадметаў першай неабходнасці па-ранейшаму не хапае".*

Дзяржддэпартамент сцвярджае, што нашмат ніжэй за амерыканскія стандарты ўзровень абслугоўвання і кампетэнтнасць дактароў, якія спецыялізуюцца на траўмах. Што ж тычыцца "хуткай дапамогі", то *"машыны дрэнна абсталяваныя і ненадзейныя; чакаць іх прыезду 30 хвілін і больш не ёсць нешта незвычайнае".* Таму для асабістай бяспекі і надзейнасці лячэння амерыканцам раяць загадзя паклапаціцца аб медыцынскай эвакуацыі ў краіны Еўропы ў выпадку няшчасных выпадкаў і захворванняў. І яшчэ ў ЗША набываць страхоўку, якая прадугледжвае вываз пацыента з тэрыторыі Беларусі. Што ж тычыцца абавязковай беларускай страхоўкі, то яе набыць прыйдзецца, паколькі інакш не пусцяць у нашу краіну, але вялікіх надзей на яе прадстаўнікі ЗША ўскладаць не раяць.

Затое амерыканцы адзначаюць добрую якасць беларускіх дарог. Хаця папярэджваюць, што дарожны рух не такі, як у Амерыцы. Бо сучасныя аўтамабілі ездзяць па адных трасах з ціхаходнымі трактарамі, конямі, а часам і пешаходамі. Да таго ж яшчэ адной нацыянальнай беларускай праблемай, на думку прадстаўнікоў ЗША, з'яўляюцца п'яныя за рулём.

Праўда, пра гэтае бедства мы і самі ведаем.

Ірына МАЛЬЦАВА.

ПЕРЕКЛИЧКА

Станислав ШУШКЕВИЧ: «У нас нет желающих участвовать в этом фарсе»

Белорусская социал-демократическая Громада не будет выдвигать своих кандидатов на парламентские выборы.

"Официально мы еще не проводили заседание, на котором зафиксируем свою позицию. Но пока у нас нет людей, которые хотели бы участвовать в этом. Все категорически выступают за бойкот. Исходя из этого, я не вижу смысла и в выдвижении наших партийцев в окружные избирательные комиссии", — заявил лидер партии, первый руководитель независимой Беларуси Станислав Шушкевич.

Сергей Калякин может не пойти в депутаты

Партия левых "Справедливый мир" приняла принципиальное решение об участии в предстоящих парламентских выборах, однако будет ли баллотироваться в депутаты Палаты представителей лидер партии Сергей Калякин, пока не решено.

Об этом "Народной Воле" сообщил член ЦК партии Сергей Возняк.

На пленуме партии, который прошел в минувшие выходные, вопрос об участии Сергея Калякина в выборах ставился. Лидер "Справедливого мира" сообщил однопартийцам, что он, в принципе, не против того, чтобы баллотироваться в депутаты. Однако тогда непонятно, кто будет заниматься кампанией "За справедливые выборы" — по наблюдению за справедливостью и законностью избирательной кампании и подсчета голосов.

Напомним, что Сергей Калякин является одним из руководителей кампании "За справедливые выборы", которая работала уже на минувших президентских выборах.

Сергей Калякин высказал готовность выступить доверенным лицом всех кандидатов в депутаты, которые будут баллотироваться от партии. Однако до 5 августа — съезда, на котором будут выдвинуты партийные кандидаты — вопрос с выдвижением лично Калякина остается открытым.

На недавнем пленуме партия "Справедливый мир" приняла решение о полноценном участии в избирательной кампании, без снятия кандидатов. И если ранее подобная позиция высказывалась партийным руководством, но была лишь мнением, то теперь все обязаны действовать согласно требованиям партийной дисциплины.

Решила участвовать

Белорусская партия "Зеленые" решила участвовать в парламентских выборах.

Председатель партии Олег Новиков рассказал, что рассматривалось несколько вариантов формата участия в выборах: полноценное участие, участие в выборах со снятием кандидатов накануне дня голосования, участие только по одному округу (Островецкий район, где строится АЭС), бойкот выборов.

По итогам голосования большинством принято решение об участии в избирательной кампании. Снятие кандидатов возможно лишь в крайнем случае.

"С 1996 года партия вообще не участвует в парламентских выборах, и это очень большой разрыв. Так что всему приходится учиться на ходу. И сама учеба для нас важнее, чем результат. Когда мы научимся, будем считаться полноценным участником белорусского политического поля", — сказал Олег Новиков.

ИМЕЙТЕ В ВИДУ

Молчание — золото

Белорусская госмонополия в области проводной связи — компания "Белтелеком" — объявила о повышении с 9 июля тарифов на ряд услуг связи. Согласно сообщению на сайте предприятия, повышение тарифов не превысит 20 процентов.

В частности, будут повышены тарифы на справочно-информационные услуги; дополнительные услуги сети передачи данных; ремонт абонентских устройств; услуги видеоконференцсвязи; услуги проводного вещания; отдельные позиции по услугам хостинга.

Кроме того, подорожают телеграфная связь, дополнительные услуги местной телефонной связи, перестановка телефона, замена номера по просьбе абонента и так далее.

КАНФЛІКТ

Шматдзетныя бацькі супраць мытнікаў

Група шматдзетных і прыёмных бацькоў патрабуе прыцягнуць да адказнасці начальніка пункта мытнага афармлення "Мінская пошта" Аляксандра Ціханавецкага. Калектыўны зварот накіраваны старшыні Дзяржаўнага мытнага камітэта Аляксандру Шпілеўскаму.

Нагодай стала тое, што мытня без тлумачэння прычын больш за чатыры месяцы не прапускае партыю спартыўнага адзення, якое паступіла для беларускіх дзяцей ад дабрачынца з Вялікабрытаніі.

"Людзей адфутбольвалі адзін да аднаго, прапаноўвалі прыйсці заўтра, вадзілі за нос, усяляк цягнулі час, прапаноўвалі скарыстацца платнай паслугай. Пры гэтым супрацоўнікі мытні паводзілі сябе нахабна, праяўляючы фанабэрлівасць, непавагу і абыякавасць да людзей", — гаворыцца ў калектыўным звароце, падрыхтаваным Міжнароднай грамадскай арганізацыяй "Добрая воля".

Асабліва абурае тое, што канкрэтнага адказу, чаму пасылка затрымана і што патрабуецца для яе атрымання, супрацоўнікі мытні не далі. Хаця справа ідзе не аб камерцыйнай партыі тавару, а аб адзенні для абяздоленых дзяцей, якое сабралі добрыя людзі на Захадзе. І такая сітуацыя цягнецца не адзін месяц.

Бацькі мяркуюць, што на мытні можа мець месца карупцыйная схема, калі людзей наўмысна накіроўваюць з кабінета ў кабінет, вымушаючы скарыстацца платнай паслугай. Кіраўніку ДМК цяпер прыйдзецца належным чынам праверыць праўдзівасць гэтага меркавання і даць адказ.

СЛЫШАЛИ?

Домашним тиранам не повезет...

Прокуратура Беларуси берет на вооружение мировой опыт борьбы с домашними тиранами.

Таким методом должно стать защитное предписание — мера, которая заменит многочисленные разъяснительные беседы с теми, кто терроризирует свои семьи.

Согласно предложению прокуратуры, защитным предписанием гражданину, в отношении которого оно вынесено, может быть запрещено:

— совершать насилие в семье;

— получать информацию о месте пребывания гражданина, пострадавшего от насилия в семье, его детях, если указанные граждане по собственному желанию находятся в месте, не известном гражданину, совершившему насилие в семье;

— посещать гражданина, пострадавшего от насилия в семье, если он временно находится вне совместного места жительства с гражданином, в отношении которого вынесено предписание;

— общаться с гражданином, пострадавшим от насилия в семье, его детьми, в том числе по телефону;

— посещать места работы, учебы гражданина, пострадавшего от насилия в семье, его детей;

— распоряжаться общей совместной собственностью.

Кроме того, согласно новой редакции закона "О профилактике правонарушений", которую генпрокурор Александр Конюк уже внес на рассмотрение Палаты представителей, такому "товарищу" может быть предписано временно (на срок до трех суток) покинуть общее с гражданином, пострадавшим от насилия в семье, жилище.

Куда пойдет такой нерадивый муж, терроризирующий жену и детей, сын или дочь, не дающие покоя родителям, правоохранителей волновать не будет. Но за невыполнение защитных предписаний планируется предусмотреть вполне конкретные меры ответственности. Правда, пока они не определены.

ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО

Президенту Республики Беларусь А.Г.Лукашенко

Хочу уточнить...

На огромной территории бывшего СССР, державы, перекрывающей 11 часовых поясов, цена одних и тех же товаров была одинаковой, медицинская помощь действительно общедоступной и бесплатной, а миллионы студентов вместо платы за обучение получали стипендию. Трудно поверить, что много лет подряд происходило, пусть не на все, пусть незначительное, но снижение цен, и это в период страшной послевоенной разрухи; что белорусы ездили в любую республику без виз, пошлин, таможенных и пограничных досмотров. И хотя в те времена ассортимент товаров и продуктов питания был скуднее, люди как-то обходились, радовались жизни, результативно "заботились" об увеличении народонаселения и меньше болели.

Когда наступают форс-мажорные обстоятельства, особо ценятся хлеб, соль и спички. В то время коробок спичек стоил одну копейку, пачка соли — 10, буханка хлеба — 16 копеек. Поскольку в настоящее время цены постоянно меняются, причем исключительно в сторону увеличения, то упомянутые товары сейчас стоят приблизительно 200, 2000 и 6000 рублей соответственно. Тогдашний средний пенсионер с пенсионом в 100 рублей мог приобрести 10.000 коробков спичек, или одну тонну соли, или 625 буханок хлеба. Сегодня доживший до пенсии счастливчик с пенсией в 1.500.000 рублей может купить значительно меньше товаров, особенно хлеба, всего 250 буханок. Но не хлебом единым жив человек. Ему требуется и духовная пища. Он должен посещать церковь, библиотеки, музеи, театры, а до этих мест надо добраться. Тот, советский, пенсионер при стоимости проезда в общественном транспорте 4 копейки мог совершить 2500 поездок, теперешний — в три раза меньше, а бывать в бане — меньше в 6 раз!

Вывод однозначен — мы становимся беднее. Почему-то постоянно рост цен опережает рост доходов. Значительное уменьшение платежных возможностей касается всех сторон человеческой жизни, кроме одной — алкогольно-табачной. Свершилось невероятное! При стоимости водки 4 рубля 12 копеек тогда можно было купить 24 бутылки (сегодня — 55), вина местного производства стоимостью 1 рубль 47 копеек — 68 бутылок (сегодня — 132), сигарет "Прима" без фильтра стоимостью 14 копеек — 714 пачек (сегодня — 967)! Что это? **Невинная случайность или мина замедленного действия, направленная на спаивание и удушение нации?!**

8 мая текущего года — в день Вашего, Александр Григорьевич, выступления с Посланием белорусскому народу и Национальному собранию — нашелся смелый человек. Депутат парламента Александр Александрович Шевко задал Вам вопрос в отношении компенсации советских вкладов. Эта серьезная социальная проблема была озвучена Вами еще в 1994 году в качестве одного из пунктов предвыборной программы и, несмотря на обещания, до настоящего времени достойным образом не решена. Представляется важным и то обстоятельство, что решения проблемы уже 18 лет ждут миллионы наших граждан, поскольку в стране насчитываются миллионы вкладных счетов, долгосрочных договоров страхования и целевых облигаций — документов, по которым необходимо проводить компенсационные выплаты.

На сегодняшний день не ясно, есть ли у государства деньги для расчета с гражданами, поскольку никто толком не знает, кто кому и сколько должен. Одни чиновники ссылаются на Сберегательный банк, другие — на Министерство финансов, многие — на Национальный банк, хотя все понимают, что эту задачу можете решить только Вы.

Сумма государственного долга различными источниками определяется от 1,2 миллиарда долларов США, что близко к истине, до фантастической и неподъемной суммы в 37 миллиардов! Кто и для чего "кошмарил" людей? Эту сумму назвал авторитетный человек, бывший председатель комиссии по денежно-кредитной политике и банковской деятельности парламента Республики Беларусь. Он сделал это, видимо, с целью пресечь обращения граждан о возврате долга как о заведомо невыполнимой задаче. Но на этом странности не закончились.

О самой малочисленной, но наиболее пострадавшей категории граждан — владельцах целевых облигаций существуют два документа. Из первого следует, что гражданам в 1990 году было продано 249.961 облигация на сумму 376,7 миллиона рублей, а из второго — 78.235 облигаций на сумму 152,3 миллиона рублей. Действительную причину этих расхождений выяснить не удалось, хотя все заинтересованные лица берут за основу именно второй документ! Может быть, разница где-то затерялась?

Нет вразумительного ответа на вопрос, почему в 1995 году процентные ставки рефинансирования, устанавливаемые Национальным банком, доходили до 400 процентов годовых, в результате чего сумма вклада за год удваивалась, а доллар за 15 месяцев с января 1995-го по апрель 1996 года был стабильным и стоил 11.500 рублей. Мало кто знает, сколько иностранной валюты вывезено из страны, сколько незаконно выдано льготных и валютных кредитов и как они возвращаются. Никто не подсчитывал, во что обошлись гражданам манипуляции с чеками "Имущество". Какие суммы платят автолюбители за страхование гражданской ответственности после прошлогоднего рекордного "прыжка" евро и сколько денег "выкачивается" из играющих в лото, "пятерочку" и другие азартные забавы. Интересно, кем и на основании чего устанавливаются расценки за услуги населению, если простая мужская стрижка стоит 55 тысяч рублей, укорочение ситцевой юбки — 85 тысяч, а установление причины, почему не открывается багажник автомобиля, — 600 тысяч рублей?! Ежедневно в телевизионной программе "Зона Х" рассказывается о работе наших таможенников и гаишников. Первые ловят контрабандистов, а вторые — нарушителей правил дорожного движения. Нет сомнений в том, что результаты их работы также приносят немалый доход государству.

Помнится, и об этом писала Ваша газета "Советская Белоруссия" 24 апреля 2009 года, что Вы дали поручение пересмотреть расходную часть бюджета. В результате разумной корректировки некоторых статей было сэкономлено около трех триллионов рублей. Вы тогда сказали: **"Надеюсь, что правительство и местные органы будут действовать в заданном режиме".** Это значит, освобождать бюджет от непосильных обязательств и не распылять средства на малозначимые, не приносящие отдачи проекты.

Многие известные люди считают Вас опытным и целеустремленным политиком, отмечая, что Вы ставите четкие задачи и всегда добиваетесь их решения в оговоренные сроки. В этой связи хотелось бы уточнить, **когда будут найдены деньги для достойной компенсации пропавших сбережений граждан, поскольку правительство знает, где и как искать, и когда начнутся выплаты государственного долга?**

С уважением —

Леонид СКАЛУБО,
гражданин Республики Беларусь,
ветеран труда,
пенсионер, прадед.

NO COMMENTS

Горад без жыцця

На мінулыя святы прайшліся з сям'ёй па вуліцы Карла Маркса ў Мінску, якую нядаўна зрабілі пешаходнай.

Абсалютна пустая, вычышчаная вуліца. Выхадныя дні, дзяржаўнае свята, а на ёй нічога не адбывалася. Ні табе выстаў, ні выступленняў вулічных музыкантаў, ні гандляроў, ні сувенірных лавачак... Зусім нічога! Толькі групкі турыстаў са здзіўленнем абмяркоўвалі гэты стэрыльны і бязлюдны "мінскі Арбат".

Дык у чым была задумка гарадскіх улад, калі яны вырашылі зрабіць вуліцу па выхадных і святочных днях выключна пешаходнай? Каб туды ні машыны не ехалі, ні людзі не заходзілі? І будзем паказваць турыстам, як выглядае горад без духу жыцця?

Вольга СІРОЦІНА.

Мінск.

ТВОРЧАСЦЬ

Анатоль ЦЫРКУНОЎ

Сатырык-міратворац

Падняў стыло на важных шышак —
Прызналі скончаным вар'ятам,
Узяўся за катоў і мышак —
Стаў неўзабаве лаўрэатам...
І заклікае з той пары:
"Давайце дружна жыць, сябры!"

Нерашучы

Усё жыццё сваё дарма
Чужыя цягне ношы,
Ніяк рашучасці няма
Сказаць: "Плаціце грошы!"
Вось так, пакорна і маўчком,
Ён і працуе... ішаком.

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Когда следует отмечать День Независимости Беларуси?

3 июля белорусские власти с военным парадом, массовыми гуляньями и вечерним фейерверком отметили День Независимости Республики Беларусь. А почему 3 июля? Что произошло в этот день и когда?

Фактом истории является то, что 3 июля 1944 года в город Минск вошли советские войска и белорусские партизаны. (Правда, некоторые исследователи утверждают, что в этот день советская авиация бомбила оставленный немцами город и практически разрушила его.)

Безусловно, это важное событие. Но при чем здесь независимость Республики Беларусь? Освобождение Беларуси продолжалось еще долгие месяцы. И после войны никакой самостоятельности белорусского государства не было и в помине. Белорусская ССР оставалась одним из субъектов СССР. И лишь тогда, когда основа советской империи треснула, появился шанс на свободное развитие страны.

Российская Федерация первой объявила о своей независимости в рамках еще существующего Советского Союза 12 июня 1990 года. Глядя на соседей, депутаты Верховного Совета БССР 12-го созыва 27 июня 1990 г. приняли историческое решение — Декларацию "О государственном суверенитете Белорусской ССР". Украинские парламентарии решились на такой шаг еще позже — 24 августа 1990 года.

Несмотря на то что еще не поменялось название государства (БССР), это был день рождения новой Беларуси и первое заявление о ее существовании на политической карте мира.

Как отмечалось в Декларации, белорусское государство создается на основе неотъемлемого права на самоопределение, государственности белорусского языка, верховенства народа в определении своей судьбы.

Государственный суверенитет провозглашался во имя высшей цели — свободного развития и достойной жизни каждого гражданина республики.

Декларация предусматривала политические, экономические и правовые гарантии суверенитета белорусского государства.

Придавая Декларации исключительно важное значение, депутаты Верховного Совета 12-го созыва 25 августа 1991 года после провала путча ГКЧП наделили ее статусом конституционного закона, установив, что ее положения станут основой новой Конституции.

19 сентября 1991 г. парламент принял постановление о переименовании Белорусской ССР в Республику Беларусь, или сокращенно — Беларусь. В этот же день представители парламентской оппозиции внесли в зал заседаний бело-красно-белый флаг, который официально был признан в качестве нового государственного символа.

А 8 декабря 1991 г. в Беловежской пуще главами трех государств — России, Беларуси и Украины был аннулирован Договор об образовании СССР 1922 г. и заявлено о решимости создать новое межгосударственное образование свободных республик.

Так почему предается забвению дата провозглашения государственного суверенитета 27 июля 1990 года?

По традиции в этот день белорусская оппозиция собиралась на митинги и устраивала многотысячные шествия. Сначала власти отмечали этот день вместе с народом, выступая с официальными речами. Но первому президенту страны этот день почему-то не понравился. Можно предположить, что он считал его праздником белорусских националистов, которые возвели на пьедестал почета такие исторические ценности, как язык, историю, культуру, флаг, герб.

На референдуме 1996 г. А.Г.Лукашенко из пяти своих вопросов первым поставил вопрос: "Перенести День Независимости Республики Беларусь (День республики) на 3 июля — День освобождения Беларуси от гитлеровских захватчиков в Великой Отечественной войне?".

Давайте задумаемся над формулировкой этого вопроса и попробуем его оценить.

Во-первых, зачем переносить на другой срок фактически день рождения государства — первый из государственных праздников? Это также нелогично, как переносить день рождения человека. Правда, некоторые были бы не против "скинуть" несколько годиков или перенести свой день рождения на более теплое время или на более подходящую цифру.

Но ведь факт остается фактом: независимость белорусского государства была объявлена легитимным парламентом 27 июля 1990 года, о чем свидетельствует Декларация, которая остается в реестрах правовых актов.

Во-вторых, можно ли считать днем независимости Беларуси дату в 1944 году, когда еще не было самостоятельного белорусского государства? Страна лежала в развалинах, действовало военное положение. Все руководство, в том числе гражданское и партийное, подчинялось Москве.

В-третьих, можно ли такой вопрос выносить на всенародное голосование? По законодательству запрещается выносить на референдумы вопросы, ответы на которые заранее известны. Зачем было обманывать самих себя и переписывать историю страны?

О том, как проходил ноябрьский референдум 1996 года, много сказано и написано, в том числе о многочисленных нарушениях законодательства и фальсификациях. Одним из значимых нарушений следует признать издание президентского указа от 14 ноября 1996 г. об отстранении от должности председателя Центризбиркома В.И.Гончара и о назначении на эту должность Л.М.Ермошиной, которой впоследствии было дозволено подвести итоги голосования.

Для сведения отметим: по официальным данным избиратели поддержали идею с переносом Дня Независимости (Дня республики): 88,18% высказались "за" и только 10,46% — "против".

***

Несмотря на объявленные результаты голосования по вопросу о переносе Дня Независимости, следует признать исторический факт: если государственный суверенитет страны был провозглашен 27 июля 1990 года, то его и надо считать единственно правильным Днем рождения белорусского государства — Днем Независимости.

Михаил ПАСТУХОВ,
бывший судья Конституционного суда.

ТЭМУ ПРАЦЯГВАЕ ЧЫТАЧ

Што каму есці...

За кім выбар — за кожным з нас ці за вытворцамі прадуктаў?

У газеце "Народная Воля" ад 20 красавіка (№№63—64) быў надрукаваны артыкул **Марыі Буднік** *"Беларусы не хотят питаться здорово"*. На гэту тэму хачу паразважаць і я.

Пра рапсавы алей

З артыкула вынікае, што беларусы не купляюць рапсавы алей. На мой погляд, прычына адмовы насельніцтва ад рапсавага алею звязана з тым, што не так даўно ўсе сродкі масавай інфармацыі расказвалі, як з рапсавага алею робяць таннае дызельнае паліва, ён амаль замяняе нафту. Вось і адклалася ў памяці людзей паняцце, што рапсавы алей — гэта тэхнічны прадукт, а прапаганды яго як прадукту харчавання амаль не было. Сланечнік з'яўляецца прадуктам харчавання з даўніх часоў, з яго атрымліваюць алей, халву, шарбет і іншыя смачныя прадукты. Ды і кошт рапсавага алею амаль не адрозніваецца ад таго ж сланечнікавага. Навошта браць невядомы прадукт, калі ёсць даўно табе знаёмы? Трэба знізіць цану на рапсавы алей працэнтаў на 25, тады людзі, можа, і прызвычаюцца да яго.

Пра малако з вітамінамі

Цяпер пра дабаўкі ў малако і малочныя прадукты. Вось тут спадарыня Буднік і загадчык аддзела гігіены харчавання Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра гігіены Васіль Цыганкоў здзіўляюцца і робяць выгляд, што не ведаюць, чаму насельніцтва не хоча купляць малако і малочныя прадукты з рознымі дабаўкамі. Быццам бы гэта сіла звычкі, хаця спадарыня Буднік упамінае, што вытворцы разам з дабаўкамі павялічваюць кошт прадукту. Дык ні для каго не сакрэт, што неадэкватнае павелічэнне кошту прадукту ад унясення дабавак і з'яўляецца галоўнай прычынай адмовы пакупнікоў ад такіх прадуктаў. Трэба прызнаць, што дабаўкі ў прадукты ўносяцца не столькі ад клопату аб здароўі людзей, колькі ад жадання як мага глыбей залезці ў кішэню пакупнікоў, бо прадукты з дабаўкамі больш даражэйшыя, чым натуральныя. Каб не быць галаслоўным і падобным на тых міфічных спецыялістаў, прывяду прыклад з неабходнымі разлікамі.

У Віцебску ў магазінах прадаецца малако з вітамінам С тлустасцю 1,7% у пакетах ёмістасцю 900 мл па цане 3350 рублёў, а 1 літр такога самага па тлустасці малака без вітаміну С каштуе 1490 рублёў.

Няцяжка падлічыць, што кошт 63 міліграмаў вітаміну С, які ўтрымліваецца ў 900-мілілітровым пакеце малака, каштуе 2010 рублёў, а адсюль вынікае, што 1 г аскарбінавай кіслаты будзе каштаваць 31.900 рублёў. Каб параўнаць кошт 1 г вітаміну С у малацэ з коштам яго ў аптэцы, купіў там вітамін С з глюкозай, дзе кошт 1 г аскарбінавай кіслаты складае 1250 рублёў. Такім чынам, 1 г вітаміну С у малацэ каштуе ў 25,5 разу даражэй, чым у аптэцы.

Вось чаму беларусы адмаўляюцца ад дабавак. Такая ж сітуацыя і з іншымі дабаўкамі. Але гэта не ўсё. Надпіс на пакеце малака паведамляе, што колькасць аскарбінавай кіслаты, якая ўтрымліваецца ў 1 л малака, з'яўляецца сутачнай нормай для чалавека. Выходзіць, што вітамінізаванае малако з'яўляецца адзінай крыніцай вітаміну С для чалавека, што на самай справе не так. Кожны чалавек ужывае ў ежу садавіну, гародніну, сокі і іншыя прадукты, а цяпер і зеляніну, якіх дастаткова для пакрыцця патрэбнасці ў вітамінах. А ўжыванне яшчэ дадатковай колькасці вітаміну С можа прынесці нават шкоду арганізму чалавека. Трэба сказаць, што малако не заўсёды ўжываецца ў ежу без дадатковай яго тэмпературнай апрацоўкі, напрыклад, пры гатаванні малочных супоў і каш, у выніку чаго вітамін С, набыты па такой касмічнай цане, разбураецца. Дык ці патрэбна ўвогуле вітамінная дабаўка?

Пра здаровае харчаванне

Калі пайшла рэч пра здаровае харчаванне, то трэба ўспомніць пра праблемы, якія звязаны са здаровым харчаваннем многіх людзей, якія ніхто не збіраецца вырашаць.

Самымі распаўсюджанымі захворваннямі людзей з'яўляюцца сардэчна-сасудзістыя, якія звязаны з павышаным утрыманнем халестэрыну ў крыві. Доктар медыцынскіх навук М.Г.Бубнова ў памятцы па здаровым харчаванні піша, што шкодны халестэрын прыводзіць да захворвання атэрасклерозам, а затым можа прывесці да інфаркту і інсульту. Каб пазбегнуць гэтага, трэба прытрымлівацца здаровага харчавання. Вось што яна прапануе: трэба абмежаваць ужыванне ўсіх тлушчаў, карыстацца малаком і малочнымі прадуктамі абястлушчанымі ці з утрыманнем тлушчу не больш як 0,5—1%, сырамі 20%-най тлустасці, таму што ў гэтых прадуктах з большым утрыманнем тлушчу вельмі шмат халестэрыну і ўжываць іх у ежу нельга. Хлеб трэба купляць з мукі грубага памолу.

Узнікае пытанне: дзе можна набыць гэтыя прадукты харчавання? У Віцебску прадаецца малако толькі тлустасцю 3,6 і 3,8% (жывы халестэрын) і малако 1,7% з вітамінам С. Хлеб з мукі грубага памолу на прылаўках не затрымліваецца. Цвёрдыя сыры ў асноўным 45—50%-най тлустасці. Раней былі ў продажы дыетычны тварог, маслёнка (пахта), а цяпер іх няма. Людзі кажуць, што ўсё ідзе за мяжу, а нам што застаецца?

Такое стаўленне да забеспячэння насельніцтва здаровым харчаваннем прыводзіць да росту сардэчна-сасудзістых захворванняў. На першым канале Беларускага радыё прагучала інфармацыя, што за апошні час колькасць сардэчна-сасудзістых захворванняў у краіне павялічылася на 5 працэнтаў.

Відаць, у нашай краіне лічыцца больш выгадным атрымаць як мага больш грошай цяпер ад продажу не для ўсіх карысных прадуктаў харчавання, якія прыводзяць да павелічэння захворванняў насельніцтва, чым прадухіліць выплаты па бальнічных лістах, зніжэнне прадукцыйнасці працы і нават зніжэнне колькасці працоўных.

Я зусім не супраць выпуску прадуктаў харчавання з дабаўкамі, малака і малочных прадуктаў з павышаным утрыманнем тлушчу. Але побач з імі павінны быць натуральныя малочныя вырабы, напрыклад, з утрыманнем тлушчу 0,5%. Няхай кожны выбірае тое, што яму патрэбна. Не трэба прымушаць насельніцтва купляць тое, што выгадна вытворцу.

Раман Уладзіміравіч КЛАЎСУЦЬ,
пенсіянер.

Віцебск.

ТАК ДУМАЮ...

Локти будем кусать

В последнее время в Беларуси ведется много разговоров о приватизации — продаже отдельных производственных хозяйственных объектов. Часто речь заходит и о продаже такого мирового гиганта, как "Беларуськалий". Я считаю, о продаже Солигорского калийного комбината вести разговор неуместно, поскольку основные валютные поступления Беларуси дает именно "Беларуськалий".

В оценке любых ископаемых у меня лично особые взгляды. Мне приходилось работать в геологии и на шахтах в различных регионах СССР, имею около 14 лет подземного стажа. Неплохо знаю также цену калийных солей. Раньше, при старой технологии, из выданного на-гора сильвинита при его обогащении извлекали примерно 20—22 процента хлоркалия (калийных удобрений). А все остальное — в основном хлористый натрий (то есть каменная соль) — шло по конвейеру с обогатительной фабрики в отвалы. То есть арифметика такова. План на рудник (комбинат) в год был примерно 1 миллион 200 тысяч тонн калийных удобрений. Исходя из этого, в отвалы уходило где-то приблизительно 6 миллионов тонн хлорнатрия (каменной соли) и других примесей. И лишь мизерное количество этих отходов отправляли на производство технической соды на Крымский содовый завод (где-то 100 тонн в сутки).

На мировом рынке калийные соли в 1960—1970-е годы стоили примерно 50 долларов за тонну. А теперь стоимость калийных удобрений — в районе 800 долларов за тонну. А что будет на мировом рынке с ценами на калийные удобрения через 10—20 лет?! Эти 30—33 миллиарда долларов, в который оценивается сегодня "Беларуськалий", покажутся мелкой монетой! Локти будем кусать, но назад не вернем...

Николай БОРИСИК.

г.Слоним.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

На скрыжаванні

Субота тады была акурат пачатак мая. Усе жыхары вёскі Нупрэвічы, хто мог яшчэ працаваць, стараліся пасадзіць бульбу на сотках. Іх далі за два кіламетры ад вёскі, у новым месцы, бо раней былі крыху бліжэй. Коней у калгасе засталося мала, і таму ўся надзея была на гаспадароў, якія яшчэ раней разжыліся матаблокамі і цяпер зараблялі добрую капейку. Да іх нават загадзя на чаргу запісваліся. Ядзя Казанчык, хата якой была на самым канцы вёскі, не запісалася, бо добра не ведала, ці прыездзе на гэтыя выхадныя сын з Мінска, адной жа такую справу не зладзіць.

Яе сын Міця прыехаў ранішнім аўтобусам, і Ядзя напрасткі пашыбавала на соткі прасіць ласкі ў Міхася Бурцэвіча, у якога быў свой матаблок з прычэпам і які нікому не адмаўляў у дапамозе. Вяскоўцы аддзячвалі яму не толькі грашыма, але і пачастункам з гарэлкай, так бы мовіць, не адыходзячы ад сотак.

Надвор'е стаяла цёплае. Сапраўды вясновае. Некаторыя мужчыны нават майкі ды сарочкі з сябе паскідвалі і загаралі, не раўнуючы як на поўдні.

— Ты, цётка Ядзя, каб хутчэй справа ішла, наймі дзе машыну ці падводу і падвязі мяшкі на поле загадзя, а то ж сама бачыш, колькі ў мяне работы, не чакай, пакуль я стану вольны і сваім матаблокам падвязу.

— Добра, Міхаська, ты садзі тым людзям, якія на чаргу запісваліся, а мы ўжо як-небудзь даставім мяхі з насеннем.

Міця (не быў бы то гарадскі і шустры хлопец) перахапіў недзе калгасны трактар, і праз якую гадзіну клубні для пасадкі, затараныя ў бялюткія мяшкі з-пад мукі, былі звезены да сотак і складзены ў роўненькую стопку.

Каб жа не "замочка" ля кожных сотак, то з работай і раней справіліся б, але ж гаспадары не хацелі адпускаць свайго дабрадзея, кожны частаваў яго ад душы, маўляў, каб бульбачка ўрадзіла як след.

Калі ўжо Міхась Бурцэвіч прыехаў на Ядзіны соткі, то быў на добрым падпітку. Але гэта справе не перашкодзіла: ён быў такі майстар, што, мабыць, і з завязанымі вачыма мог пасадзіць тыя 30 сотак, што па законе належалі Ядзі Казанчык.

Калі справа была зроблена, сонца ўжо хілілася да гарызонту, але да цемнаты было яшчэ далёка. Спаласнуўшы рукі пад вадою з пяцілітровай капронавай каністры, гаспадыня запрасіла зрабіць гэта і ўсіх кабет, што кідалі клубні ў барозны, а таксама Міцю і, вядома ж, Міхася. Яна расклала на ўзмежку каляровую цырату і выклала на яе пачастункі: марынаваныя гуркі са слоіка, магазінную каўбасу, сыр, кавалак паляндвіцы, што зберагла, лічы, ад саменькіх Каляд, калі закалола кабана, адчыніла дзве банкі шпротаў. Закуска не бог ведае якая, але падсілкавацца працаўнікам можна было нябла-га. І як самы галоўны пачастунак паставіла пасярод той цыраты дзве бутэлькі магазіннай гарэлкі.

Напрацаваўшыся, кабеты-суседкі кульнулі па чарцы і, як мае быць, прыняліся за яду. Толькі стомлены і размораны вясновым сонцам Міхась ужо амаль кляваў носам і спрабаваў адмовіцца ад пачастунку, бо гэта былі ўжо не першыя пасядзелкі за сённяшні дзень.

— Цётка Ядзя, не налівай мне! — пярэчыў ён, адхіляючы сваю чарку ад рыльца бутэлькі. — Я табе зрабіў добрую справу, і на гэтым закончым. Дасі якіх 30 тысяч рублёў — і ўсё.

— Як гэта не налівай?! — каршуном наляцела на яго Ядзя. — Такое дабро зрабіў мне ды і выпіць адмаўляешся?! Каб бульбачка ўрадзіла, каб яе дождж не замачыў ды сонца не спаліла. Нельга так! Пакрыўджуся...

— І сапраўды, Міхась, выпі, выпі, — настойвалі кабеты, што кідалі клубні ў барозны. Яны ўжо як мае быць прыкладаліся да чаркі і былі чырвоныя, нібы вячэрняя зара.

— Мне ж яшчэ ў вёску ехаць... — ужо слаба запратэставаў Міхась.

— Заедзеш, далёка тут тая вёска! Ды хіба табе ўпершыню...

Гэта было неабвержным доказам, і Міхась перакуліў чарку ў рот, закусіў хрусткім гурком. Потым гаспадыня наліла яму новую...

З поля выбіраліся ўжо прыцемкам. Узялі пустыя мяхі, кашы, і ўсе паселі ў прычэп матаблока. Маленькі ён, але памясціліся. Міхась сеў за руль. Ядзя з радасці, што зроблена такая важная ў гаспадарцы справа, завяла песню. Кабеты падхапілі, і над полем паляцела даўно знаёмая мелодыя "Якім ты быў, такім застаўся...".

Калі выязджалі з палявой дарогі, трэба было перасеч аўтамагістраль. Проста пераехаць і ўсё, бо тут было скрыжаванне. Міхась, які кляваў носам і слаба разумеў, дзе ён знаходзіцца, не прапусціў па галоўнай дарозе вялізны грузавік. Ніхто з п'янай кампаніі і ўцяміць не паспеў, як маленькі трактарчык аказаўся падмяты коламі. Вадзіцелі аўтамашын, што праносіліся міма, спыніліся, хацелі дапамагчы няшчасным, але гэта было не ў іхніх сілах. Яны выклікалі "хуткую дапамогу" і выратавальнікаў. Толькі ратаваць ужо амаль не было каго. Тры жанчыны, што дапамагалі садзіць бульбу, і сын гаспадыні Міця памерлі на месцы. Сама яна ў цяжкім стане была дастаўлена ў раённую бальніцу. Нейкім дзіўным чынам амаль што не пацярпеў гаспадар матаблока Міхась Бурцэвіч, хоць яго таксама медыкі ўзялі ў бальніцу. Уласна кажучы, ён адзін і выжыў, бо Ядзя Казанчык не дацягнула і да раніцы.

— Можа, яно і лепей, што памерла, бо як жа ёй цяжка было б перажыць смерць адзінага сына, — разважалі ў вёсцы. І мала хто палічыў прычынай трагедыі спіртное, што п'юць дзе трэба і дзе не трэба.

— Лёс такі, — казалі многія жыхары Нупрэвічаў. Можа, і лёс, але, як казаў адзін мудры чалавек, калі лезеш у агонь, то абавязкова апячэшся...

Леанарда ЮРГІЛЕВІЧ.

Дзятлаўскі раён.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
6 ЛІПЕНЯ 2012 г.

У СОСЕДЕЙ

«Оцените красоту игры. Мы их развели, как котят»

Накануне выборов в Верховную Раду Украины, которые должны состояться в октябре этого года, разгорается очередной серьезный политический конфликт.

«Закон принят — мы закрыли «ящик Пандоры»

Во вторник 3 июля Верховная Рада приняла в целом закон о языковой государственной политике, авторами которого являлись народные депутаты Вадим Колесниченко и Сергей Кивалов. За соответствующее решение проголосовали 248 народных депутатов (электронное табло системы "Рада" высветило число 241) при необходимых 226 голосах.

Дело в том, что Украина на протяжении последних нескольких лет приводит свою внутреннюю законодательную базу в соответствии с европейским законодательством. Тихо, небольшими шагами готовит почву для интеграции в европейское сообщество. В **Европейской хартии региональных языков,** принятой 5 ноября 1992 года, существуют определенные меры, направленные на поддержку и защиту исторических региональных языков или языков меньшинств Европы, а также закрепляется право пользования региональным языком или языком меньшинства в частной и общественной жизни, которое является неотъемлемым правом в соответствии с принципами, зафиксированными в Международном пакте о гражданских и политических правах, и согласно духу Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод.

Депутаты Верховной Рады (слева направо) Владимир Бондаренко, Вячеслав Кириленко, Андрей Парубий, Арсений Яценюк вышли на баррикады, защищая украинский язык.

Так вот, скандальный закон, принятый Радой, предусматривает, что принципы Европейской хартии региональных языков направлены на поддержку 18 языков, использующихся в Украине, — русского, белорусского, болгарского, румынского, идиш и других. Согласно закону, в отдельных случаях по решению местного совета такие меры могут применяться к языку, региональная языковая группа которого составляет менее 10% населения соответствующей территории. Также предусматривается, что региональный язык или язык меньшинства используется на соответствующей территории в работе местных органов государственной власти, местного самоуправления, применяется и изучается в государственных и коммунальных учебных заведениях, а также используется в других сферах общественной жизни. Этот документ предусматривает, что акты высших органов государственной власти принимаются на украинском и официально публикуются на государственном, русском и других региональных языках или языках меньшинств. Согласно законопроекту, потребность граждан в языке обучения определяется в обязательном порядке по заявлениям учащихся или их родителей при поступлении в государственные и коммунальные учебные заведения. При этом предусматривается, что учебные заведения создают отдельные классы, группы, в которых обучение ведется на ином языке, чем в учебном заведении в целом, при наличии достаточного количества соответствующих заявлений о языке обучения.

Один из инициаторов законопроекта депутат от Партии регионов Вадим Колесниченко после его принятия заявил: "Очевидно, что принятие этого законопроекта было необходимо как стабилизирующий фактор, открывающий путь в Европу. В борьбе с русским языком мы забыли, что у Украины есть обязательство перед ЕС. Закон принят — мы закрыли "ящик Пандоры".

В строжайшей секретности

Вроде бы поводов для каких-либо волнений нет, ведь Европейская хартия региональных языков подписана и ратифицирована большинством европейских стран, входящих в Совет Европы. Кстати, Россия, присоединившись к Хартии, сама ее до сих пор не ратифицировала. Свое законодательство не привели в соответствие с общеевропейскими принципами и такие страны, как Исландия, Италия, Мальта, Молдова, Азербайджан и Франция, хотя нынешний президент последней Франсуа Олланд обещает обсуждение вопроса о Хартии в парламенте. Совет Европы также призывает такие страны, как Греция, Ирландия, Литва, Эстония и Латвия, подписать и ратифицировать Хартию. Определенный политический конфликт эта тема вызывает и во Франции, так что Украина не уникальна в этом отношении.

Украинская оппозиция считает, что принятие этого закона приведет к русификации Украины, вытеснению украинского языка из повседневного употребления, потому что он перестанет быть обязательным на телевидении и радио, в образовательных учреждениях, в документообороте. И все это позволит усилить российское влияние в Украине. Настораживает то, что при принятии соответствующего закона присутствовала какая-то несуразная поспешность, с которой его осуществило правящее большинство украинского парламента. Поспешность, которая спровоцировала серьезный политический кризис. Зачем нужно было так показательно нарушать регламент Верховной Рады Украины и провоцировать конфликт? Подготовка к принятию закона проходила в строжайшей секретности, в повестку дня вопрос внесен не был. Не знал об этом ни глава профильного комитета Владимир Яворивский, который должен был докладывать с трибуны, ни оппозиционный вице-спикер Николай Томенко, кстати, карточкой которого кто-то проголосовал в поддержку закона. И в этом Томенко был не одинок. Несколько депутатов на таком же основании подали заявления об отзыве их голоса за законопроект. Среди них оказались и депутаты-регионалы (представители большинства).

Спикер парламента Владимир Литвин не присутствовал на заседании Верховной Рады. Он уверяет, что был приглашен в этот момент на совещание к президенту Виктору Януковичу. Хотя наблюдатели отмечают, что у Литвина это не первое исчезновение с заседания парламента во время принятия скандальных законопроектов. К слову, фракция его партии проголосовала за этот законопроект, несмотря на то что накануне ее члены категорически отказывались поддерживать этот закон. В данный момент Владимир Литвин подал в отставку с поста спикера Верховной Рады, как и вице-спикер Николай Томенко. Вероятно, Владимир Литвин либо затеял кулуарную торговлю с регионалами, либо решил заработать электоральные очки в предвыборной кампании (его Народная партия, согласно результатам соцопросов, не имеет шансов попасть списком в состав следующего созыва Верховной Рады, только если по мажоритарным округам). Возможно, что некто убедил фракцию Народной партии проголосовать за закон в обход лидера их партии, сделав предложение депутатам, от которого они не смогли отказаться, тем самым подставив Владимира Литвина. И в ответ на это спикер Верховной Рады заявил, что не будет подписывать этот законопроект и подает в отставку, что, судя по всему, оказалось весьма неожиданным для регионалов. В соответствии с требованиями законодательства Украины закон обязан подписать спикер парламента, а он отказывается.

Кроме всего вышеперечисленного, некоторые депутаты-регионалы сделали откровенно провокационные заявления. В частности, главный "дирижер" фракции Партии регионов Михаил Чечетов после принятия сказал следующее: *"Оцените красоту игры. Мы их развели, как котят. Я не знаю, что они будут делать на выборах".* Не менее правдиво сказал и соавтор законопроекта, бывший глава ЦИК Украины (спровоцировавший конфликт на президентских выборах 2004 года) Сергей Кивалов: *"Оппозиция получила от нас подарок в виде принятия языкового закона: ведь теперь у них есть новый повод для критики, для политических спекуляций и их любимого дела — митингов".*

Все эти провокационные действия привели к политическому кризису в Украине, спровоцировали агрессивные действия. В стенах парламента произошла очередная стычка между депутатами, позже эмоции выплеснулись и на улицы Киева, начались столкновения с милицией, готовятся акции протеста по всей Украине. Внесен законопроект об отмене этого закона. Президент Украины Виктор Янукович был вынужден перенести свою пресс-конференцию из-за давления, оказываемого оппозицией. Он заявил, что определится по поводу языкового закона после его детального изучения и экспертизы.

Не совсем понятно, зачем правящей партии раскачивать лодку накануне парламентской избирательной кампании. К чему будоражить общество? К чему увеличивать шансы оппозиции? На первый взгляд, их действия выглядят нелогично, но только на первый. О возможных мотивах этих действий я постараюсь рассказать в следующем своем материале на страницах "Народной Воли".

Александр ЦЫНКЕВИЧ, собственный корреспондент "Народной Воли" в Украине.

P.S. Пока бурлят страсти по поводу принятия языкового закона, а оппозиционные депутаты машут флагами на баррикадах, Верховная Рада 4 июля принимает во втором чтении законопроект о внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины по вопросам государственных закупок. Эксперты считают, что это позволит ежегодно уводить в тень порядка 250 млрд гривен бюджетных средств (более 30 млрд долларов

КОРОТКО

Президент Франции Франсуа Олланд погрузился в морскую пучину

Тем самым он стал первым главой французского государства, который совершил погружение на атомной подводной лодке.

Валери Жискар Д'Эстэн 40 лет назад побывал лишь на поверхности такой субмарины. Верховный главнокомандующий в течение трех часов вникал в работу подводников. Президенту, в частности, показали, как проходит запуск ракеты. Любопытно, что министр обороны, который сопровождал шефа на военную базу, остался на поверхности.

В Камбодже за последние три месяца от неизвестной болезни умерли более 60 детей

Об этом сообщает Всемирная организация здравоохранения (ВОЗ).

Сотрудники ВОЗ и камбоджийские врачи пытаются установить причины этого заболевания. Сообщается, что заболевшим детям было меньше 10 лет, вначале у них была высокая температура и жар, после чего наблюдались неврологические симптомы и респираторные проблемы.

Ключевая роль НАТО

Генсек НАТО Андерс Фог Расмуссен отводит Североатлантическому альянсу ключевую роль в вопросах безопасности не только в "евроатлантическом регионе", но и в глобальном масштабе. Расмуссен высказался за сотрудничество НАТО с Китаем и Индией по вопросам безопасности.

Заживо сожгли подозреваемого

В Пакистане из полицейского участка толпа силой забрала человека, которого обвиняли в богохульстве, и сожгла его, сообщает местная полиция.

Мужчину вывели прямо из полицейского участка, где он находился по подозрению в сожжении Корана. Это произошло в пригороде города Бахавалпур, находящегося в пакистанской части Пенджаба.

По словам свидетелей, за экзекуцией наблюдали сотни людей, в то время как мужчина взывал о помощи.

Полиция заявила, что, основываясь на свидетельствах местных жителей, за осквернение Корана был задержан мужчина. Вскоре у полицейского участка собрались тысячи разъяренных людей. Полицейские даже не успели начать расследование по факту жалоб.

Пылесос за миллион долларов

Американская компания GoVacuum объявила о продаже новой модели пылесоса по баснословной для обычной бытовой техники цене — 1 миллион долларов. Дороговизна устройства для уборки грязи и пыли объясняется золотым покрытием корпуса. "*Если вы разборчивый человек, у которого есть яхта в океане, редкий автомобиль в гараже напротив частного самолета, вы подходящий клиент для покупки самого эксклюзивного из когда-либо созданных продуктов — пылесоса модели GV62711, сделанного из золота*", — говорится на сайте компании.

УСПАМІНЫ

Марыя КАВАЛЁВА

Жыццё — як адно імгненне

(Працяг. Пачатак у №№99—102.)

На перыяд працы ў гарвыканкаме выпала падрыхтоўка да будаўніцтва метро ў Мінску. Былі розныя абмежаванні і перашкоды, часта даводзілася ездзіць у Маскву "прабіваць" пытанні. П.М.Машэраў і Ц.Я.Кісялёў мелі вялікі аўтарытэт ва ўрадавых і партыйных колах краіны, таму лягчэй вырашаліся многія праблемы. Былі абмежаванні ў афармленні станцый, таму даводзілася сёе-тое камбінаваць. Урэшце гараджане атрымалі так неабходнае метро з прыгожымі, адметнымі станцыямі, сцены якіх абліцаваны цудоўным мармурам...

У гэтыя гады Міхаіл Васільевіч умацоўваў, а ў некаторых выпадках быў ініцыятарам устанаўлення сувязяў Мінска з замежнымі гарадамі. Гарадамі-пабрацімамі Мінска сталі Нотынгем (Англія), Ліён (Францыя), Бангалор (Індыя), Сёндай (Японія) і іншыя.

На пасадзе старшыні гарвыканкама Міша, як будаўнік, значную ўвагу ўдзяляў новабудоўлям горада, яго архітэктуры, а таксама афармленню, назвам... Ён сам імкнуўся і ад іншых патрабаваў не забываць, што Мінск — сталіца Беларусі, што неабходна падкрэсліваць нацыянальную адметнасць у назвах, а дзе можна — і ў знешнім выглядзе. Аднойчы прыйшоў дамоў і даў мне спіс беларускіх назваў, каб я адзначыла найбольш удалую. Трэба было назваць новы рэстаран, які павінен неўзабаве адкрыцца. Я прагледзела спіс, але асабліва вартага не знайшла. "Падумай сама, як назваць", — папрасіў ён. А назаўтра прыйшоў увечары з нейкага пасяджэння і расказвае: на перапынку падышоў да гурту пісьменнікаў і ў час размовы прапанаваў даць назву новаму рэстарану, але каб яна была выразная, беларуская. Сталі ўголас прапаноўваць, ды ўсё было не тое. Нарэшце Іван Шамякін выгукнуў: "Журавінка!" Усе згадзіліся, што гэта хораша. Так і сёння жыве гэта назва.

У пачатку 70-х мы з Мішам адпачывалі ў Балгарыі. Некалькі разоў ездзілі ў Варну і там звярнулі ўвагу на тое, што для ўпрыгожання вуліц каля дамоў выкарыстоўвалі вялікія керамічныя вазы, якія можна было пры патрэбе перамяшчаць, ствараць розныя кампазіцыі. Гэта спадабалася Міхаілу Васільевічу, і ён сказаў, што абавязкова такое трэба зрабіць і ў Мінску. І было зроблена.

Увосень 1969 года Міхаіл Васільевіч разам з Іванам Яўцеевічам Паляковым былі запрошаны на святкаванне 20-годдзя ГДР (Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі). Прыехаўшы адтуль, Міша дзяліўся ўражаннямі пра гэту краіну. Я пачула ў прыватнасці, што трамваі там ходзяць па вуліцы не так шумна, як у нас. Дагэтуль ён атрымліваў многа нараканняў ад гараджан, што шум трамваяў перашкаджае сну, асабліва ў ранні час і позна ўвечары. Былі нават прапановы зняць трамвай як транспартны сродак. Міхаіл Васільевіч звярнуўся з просьбай да нямецкіх калег, каб яны перадалі тэхналогію ўкладкі трамвайных пуцей. Просьба была задаволена.

Працуючы ў гарвыканкаме, Міша з вялікай адказнасцю ставіўся да прыёму грамадзян. Ён не быў абыякавым слухачом, а чужое гора, бяду як бы прапускаў праз сябе, праз сваё сэрца. Да яго, чулага, уважлівага, справядлівага, на прыём запісвалася незвычайна многа людзей. Яго памочнік Васіль Яўцеевіч Гураў уважліва "адсейваў" тую максімальную колькасць грамадзян, якіх фізічна можна прыняць. Яшчэ і зараз я часам чую цёплыя словы ўдзячнасці ў адрас Міхаіла Кавалёва ад саміх ужо немаладых людзей або ад іх нашчадкаў за справядлівае вырашэнне таго ці іншага лёсавызначальнага для іх пытання. Пасля такіх прыёмаў (а яны былі раз на тыдзень) прыязджаў дамоў зусім знясілены. Маючы здаровыя спадчынныя карані (яго бацькі ніколі сур'ёзна не хварэлі), ён усё ж такі атрымаў язву страўніка, гіпертанію.

Цікава, як лёс зніта ваў, пераплёў жыццёвыя шляхі Міхаіла Кавалёва з горадам: у вайну вызваляў Мінск, пасля будаваў яго, потым быў яго кіраўніком амаль 10 гадоў, працаваў і жыў у ім і адышоў у вечнасць 5 ліпеня 2007 года — у дні чарговай гадавіны вызвалення горада.

І ў гарвыканкаме, і на іншых пасадах Міша позна засяджваўся на працы. Тлумачыў, што толькі пасля рабочага дня амаль няма тэлефонных званкоў, візіцёраў, розных нарад, а таму можна спакойна прачытаць людскія пісьмы, у вялікай колькасці адрасаваныя старшыні, падумаць над пэўным пытаннем, праблемай. Я разумела, што праца для яго — гэта святое, і не папракала мужа, бо і сама з адказнасцю ставілася да сваёй работы.

З усіх наступных пасад, якія займаў Міша, найбольш складаная — Старшыня Савета Міністраў БССР. Гэта быў самы цяжкі час і для Міхаіла Кавалёва, і для рэспублікі, і для ўсёй краіны. Былі нялёгкія, няпростыя гады гарбачоўскай перабудовы з іх заблытанасцю, неразбярыхай, анархіяй. А галоўнае — Чарнобыль. Дазволю сабе сказаць некалькі слоў пра гэту бяду.

Добра памятаю той цёплы сонечны дзень. На працу мне трэба было ехаць к дзвюм гадзінам, і ў першай палове дня я была дома. Гадзін у дванаццаць патэлефанавала Марыя Іванаўна Талейка, жонка Мішавага сябра Аляксандра Цімафеевіча Караткевіча, і паведаміла: іхняму сыну пазваніў фізік з "Соснаў", яго аднакласнік, і сказаў, што ў іх прыборы зафіксавалі павышаную радыяцыю. Я па тэлефоне сказала пра гэта Міхаілу Васільевічу, аднак ён нічога падобнага не чуў і запэўніў: калі б штосьці сур'ёзнае здарылася, то ён абавязкова ведаў бы. Я перадала яго словы Марыі Іванаўне, а сама спакойна пайшла на працу.

На вуліцы было нейкае занадта незвычайнае цяпло для гэтага часу. Знешне нічога не адчувала, толькі валасы на галаве быццам патрэсквалі. Студэнты радаваліся цяплу і сонцу і парасчынялі вокны ў аўдыторыях. Так я і чытала лекцыі.

Такая маштабная аварыя была ўпершыню ў свеце, і таму ў адпаведных службаў не хапала патрэбных ведаў і вопыту. І тым не менш незразумела, чаму Масква не паведаміла ў першыя дні пра катастрофу нават кіраўніцтву рэспублікі. Міхаіл Васільевіч вельмі перажываў ад гэтага няведання, няпэўнасці. У сувязі з аварыяй раптоўна ўзнікла процьма найскладанейшых праблем. Кіраўніцтва ледзь не цэлымі суткамі працавала, каб як мага хутчэй арганізаваць эвакуацыю і ўсё, што з гэтым звязана. На забруджанай тэрыторыі апынулася такая вялікая колькасць людзей, якую "адным махам" не выхапіш. Тым не менш было зроблена неверагоднае...

Міхаіл Васільевіч шмат разоў заходзіў у Маскве ў адпаведныя ўстановы, каб дабіцца дакладных звестак, парад па ахове насельніцтва, але яму з дакорам адказвалі, што нечага панікаваць, бо паніка ў гэтай сітуацыі горш за радыяцыю, што мы больш набіраем радыяцыі, гледзячы тэлевізар... Сам ездзіў у забруджаныя раёны. І усё ж такі ён дабіўся, каб у Беларусь прыехалі прадстаўнікі МАГАТЭ і дапамаглі знайсці выйсце са складанага становішча...

У Міхаіла Васільевіча Кавалёва ніколі не было ніякай фанабэрыстасці, самалюбства, высакамернасці — рыс, якія часам у некаторых людзей выклікае высокая пасада. Ён вызначаўся сумленнасцю, працавітасцю, прыстойнасцю, сціпласцю. Старшыні Савета Міністраў па рангу належала ездзіць на "Чайцы", аднак ён, хоць і са скандалам, адмовіўся карыстацца ёю ў горадзе, ездзіў на "Волзе": не любіў выдзяляцца, звяртаць на сябе асаблівую ўвагу, дзе б ні быў. "Чайкай" ён часам карыстаўся, калі выпраўляўся ў далёкую дарогу, бо так было хутчэй даехаць.

У суботу ён звычайна працаваў да паўдня, а потым інкогніта заходзіў у прадуктовыя магазіны, на рынак, іншыя грамадскія аб'екты, каб убачыць на ўласныя вочы, мець рэальнае ўяўленне, як тут працуюць, якія людскія патрэбы і г.д.

Міша быў не толькі таленавіты прафесіянал, яго кола інтарэсаў было даволі шырокае. Да апошніх дзён у яго захавалася цікаўнасць да ўсяго, імкненне пазнаваць штосьці новае. Яго ўвагу заўсёды прыцягвалі гісторыя, мастацкая літаратура; адусюль, пераважна з Масквы, прывозіў ён розныя цікавыя кнігі. Мяне вельмі ўсцешыла, калі аднойчы ён прывёз з Вільні 2-і том (1-ы ў нас ужо быў, а гэты нельга было купіць у Мінску) "Статута Вялікага Княства Літоўскага" (Pirmasis Lietuvos Statutas — Первый Литовский Статут), выдадзены ў Вільні. Пазней, як толькі "Статут" выйшаў у Мінску, набыў і гэтае выданне, кнігі пра Ф.Скарыну і іншыя. Як беларус, ён ведаў родную мову, ведаў і любіў беларускую літаратуру, быў блізка знаёмы з многімі пісьменнікамі, дзеячамі культуры, спорту: Андрэем Макаёнкам, Іванам Шамякіным, Максімам Танкам, Іванам Мележам, Рыгорам Шырмам, Аляксандрам Мядзведзем... У свой час мы з ім разам адкрывалі для сябе рэабілітаваных пісьменнікаў. Пры Міхаіле Кавалёве распрацоўваўся Закон аб мовах, неабходнасць і вартасць якога ён добра разумеў. Ён быў прыхільнікам паступовага пераходу працы дзяржаўных структур на беларускую мову.

Я 52 гады прапрацавала ў Беларускім дзяржаўным педагагічным універсітэце імя Максіма Танка на кафедры беларускага мовазнаўства, якую дзясяткі гадоў узначальваў прафесар Фёдар Янкоўскі. Ён не толькі вучыў-выхоўваў студэнтаў, але і нас, кафедру. Яму ўдалося згуртаваць моцны працаздольны калектыў, які ўсе гады паспяхова ствараў высакаякасныя падручнікі і дапаможнікі для ВНУ і сярэдняй школы. Міша, зразумела, быў знаёмы з маімі калегамі, вядомымі мовазнаўцамі: Фёдарам Янкоўскім, Міхаілам Яўневічам, Нінай Гаўрош, Эвелінай Блінавай, Кларай Панюціч, Леанідам Падгайскім, Паўлам Міхайлавым, Мікалаем Гурскім, Міхаілам Булахавым... Ён з цікавасцю і павагай ставіўся да нашай працы, разумеў яе неабходнасць і карысць.

(Заканчэнне на 6-й стар.)

Японія, г.Сандай. М.Кавалёў і У.Ляпёшкін на сустрэчы ў дзіцячай установе.

В УКРАИНЕ

Европейский суд: Юрий Луценко незаконно арестован

Украинская власть незаконно арестовала и содержит под стражей бывшего министра внутренних дел Украины Юрия Луценко.

Об этом говорится в решении Европейского суда по правам человека (ЕСПЧ), который вынес решение по иску "Юрий Луценко против государства Украина". Европейский суд по правам человека также обязал Украину выплатить Юрию Луценко 15 тысяч евро в качестве компенсации за моральный ущерб.

Юрий Луценко находится за решеткой с декабря 2010 года. 27 февраля 2012 года Печерский районный суд Киева признал его виновным и приговорил к четырем годам лишения свободы с конфискацией всего принадлежащего ему имущества. Этот же районный суд украинской столицы 11 октября 2011 года вынес решение и приговорил бывшего премьер-министра, лидера украинской оппозиции Юлию Тимошенко к семи годам лишения свободы.

В своем заявлении по факту выигранного иска Юрий Луценко обратился к президенту Украины Виктору Януковичу и генеральному прокурору Виктору Пшонке с требованием выполнить решение ЕСПЧ. В нарушениях своих конституционных прав он обвиняет как минимум 14 человек. Все они причастны к вынесению приговора и содержанию Юрия Луценко под стражей.

Будет ли выполнено решение Европейского суда? *"Все зависит от указаний с улицы Банковой (*где расположена администрация президента Украины), *как пацаны, извините за жаргон, порешают с законом, так и будет",* — эмоционально сказал брат бывшего министра МВД Сергей Луценко по телефону Русской службе "Голоса Америки".

Заключенные «лагерей ужаса»

В Сирии действуют как минимум 27 лагерей, пленники которых обречены на муки.

В 80-страничном документе, подготовленном правозащитной организацией Human Rights Watch, указано местонахождение таких центров. В основном они размещены в крупных городах, в одном только Дамаске их десять.

К отчету приложены видеопоказания тех, кто лично прошел через руки палачей, в их числе — женщины и дети.

Вот что рассказал 13-летний Хоссам: "*На втором допросе они начали пытать меня электрическим током. Я отключился на пять минут. А пришел в себя уже в камере. Моего дяди там не было. Наверное, его в тот момент повели допрашивать. На третьем допросе мне вырвали ногти, они использовали для этого что-то вроде кусачек, этот инструмент был на плоскогубцы похож*".

К докладу приложены иллюстрации, которые демонстрируют, через что проходят заключенные "лагерей ужаса". Сирийские палачи применяют около 20 видов пыток: в частности, пленных изощренно избивают, насилуют и обжигают кислотой.

Правозащитники призвали ООН направить доказательства преступлений против человечности в Сирии в Международный уголовный суд.

СЛЫШАЛИ?

Романтическая ночь в Альпах

Романтическую ночь в горном массиве Дахштайн в австрийских Альпах выставили на онлайн-аукцион eBay, пишет Austrian Independent. Деньги, вырученные от продажи лота (на австрийском eBay таких лотов несколько), будут переданы организации ЮНЕСКО, которая включила Дахштайн в список Всемирного наследия.

Той паре, которая сделает наивысшую ставку на ночь в Альпах, предоставят возможность заночевать на свежем воздухе на высоте более двух тысяч метров. Влюбленным предоставят двухспальную кровать, биотуалет, а также корзину с разнообразными продуктами. Никаких других удобств предоставлено не будет.

Как отметили в туристическом ведомстве Австрии, те, кто получит возможность провести ночь в горах, никогда этого не забудут. "Это прекрасное место под открытым небом, где вас никто не услышит и не увидит. Только имейте в виду, что если почувствуете движение земли под ногами, лучше уходите, так как это может означать, что скоро сойдет лавина", — отметили австрийские чиновники.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
6 ЛІПЕНЯ 2012 г.

УСПАМІНЫ

Марыя КАВАЛЁВА

Жыццё — як адно імгненне

(Заканчэнне. Пачатак на 5-й стар.)

Мы з Мішам паважалі працу адзін аднаго. Ён ніколі не папракнуў мяне, калі часам з-за якой-небудзь тэрміновай работы я не зрабіла штосьці з хатніх спраў. Спрыяў, каб у мяне было больш вольнага часу на напісанне дысертацыі, а пазней і падручнікаў, дапаможнікаў. Ён шмат гадоў не жыў у Беларусі (пяць гадоў у арміі ды яшчэ пяць у Ленінградзе на вучобе) і ў пэўнай ступені адвык ад роднай мовы, таму з маёй дапамогай часта ўдакладняў значэнне некаторых слоў, іх паходжанне. Любіў слухаць, калі я чытала ўголас. Не толькі цікавіўся, а часам і ўключаўся ў мае вучэбныя клопаты.

Як цяпер, памятаю яго першы год працы ў Мінску. Мы жылі ў невялікім пакойчыку ў кватэры на дзве сям'і. Міша працаваў прарабам на будоўлі, а я вучылася першы год у аспірантуры. Мы з ім разам вучылі англійскую, польскую мовы. Пры перакладзе тэксту з польскай мовы ён лепш за мяне спраўляўся, часта не заглядваючы ў слоўнік. "Адкуль ты ведаеш польскую мову?" — аднойчы спыталася я. І ён расказаў.

— У апошнюю ваенную зіму нейкі час наша часць знаходзілася ў польскай вёсцы. Мы, некалькі салдатаў, кватаравалі ў людзей сталага веку, якія жылі ў вялікім доме і мелі пэўную гаспадарку. Гаспадар калісьці служыў у царскай арміі і ведаў рускую мову. Нашы салдаты-кватаранты, асабліва я і яшчэ адзін хлопец, дапамагалі старым па гаспадарцы. За гэта яны падкормлівалі нас сваімі сялянскімі прысмакамі. Аднойчы стары сказаў, што хоча пазнаёміць мяне са сваёй унучкай Вандай, якая жыве за 20 кіламетраў адсюль: "Яна прыгожая і добрая, і я хацеў бы, каб вы пажаніліся". "Патэнцыяльны" зяць быў яшчэ надта зялёны, каб штосьці такое планаваць, ды і працягвалася суровая вайна, у якой трэба выжыць. Так я і сказаў старому. "Я за цябе буду маліцца, каб ты выжыў. Прыязджай пасля вайны. Ажэнішся з маёй унучкай — я перапішу на вас усю сваю гаспадарку", — сказаў ён. Пазнаёміцца з дзяўчынай не ўдалося, бо мы хутка пайшлі ў наступленне. Жывучы тут і спыняючыся ў іншых мясцінах Польшчы, я трохі засвоіў польскую мову.

Мы разам пасмяяліся, што ў яго была такая незвычайная магчымасць стаць "гаспадаром", а ён яе не сумеў выкарыстаць.

Дзе б ні працаваў Міхаіл Васільевіч, побач з ім заўсёды былі працавітыя сумленныя людзі-прафесіяналы, разам з якімі ўдалося зрабіць многае на карысць Бацькаўшчыны.

У 1990 годзе ў Мішы стала кепска з сэрцам, трымаўся вельмі высокі ціск. Ляжаў у бальніцы, а праца патрабавала бурнага дзеяння. Давялося пайсці на пенсію. Яму, чалавеку энергічнаму, няўрымсліваму, прывычнаму да напружанага рабочага рытму, не так проста было перайсці на спакойнае пенсійнае жыццё. Ён не мог быць абыякавым да ўсяго, што адбывалася вакол, уважліва сачыў па газетах, тэлебачанні за жыццём у краіне...

Наша з Мішам сям'я стала вялікая. Сыны — Сяргей з жонкай Ленай і Андрэй з Таняй — падаравалі нам пяцярых цудоўных унукаў: Максімку, Юрасіка, Мішку, Волечку, Алесіка. Мы купілі "жыгулёнак" (да пенсіі высокаму начальству не дазвалялася мець уласную машыну), старую дачу на тры пакоі ў Гарадзішчы, дзе і праводзілі лета разам з унукамі. Для іх гэта была радасць: свежае паветра, возера, а галоўнае — дзядуля ўжо нікуды не спяшаўся, увесь час быў з імі. Ён тут вучыў іх працаваць з малатком, пілаваць, майстраваць нескладаныя рэчы, распальваць агонь, пячы бульбу... Як толькі сцямнее, унукі любілі паўглядацца ў зорнае неба, дзядуля паказваў ім розныя сузор'і, зоркі, расказваў цікавыя гісторыя каля вогнішча.

Сёння ўнукі ўжо дарослыя людзі. Алесь вучыцца ў Медуніверсітэце, а астатнія, атрымаўшы вышэйшую адукацыю, працуюць. Максім і яго жонка Вольга — юрысты, Юрась і яго жонка Марына Вежнавец — вядучыя салісты Вялікага тэатра балета, Міша — інжынер-праграміст, Вольга працуе ў сферы развіцця дашкольнага спорту ў нашай рэспубліцы.

Міхаіла Кавалёва-пенсіянера не пакідалі без увагі калегі, сябры, якія дарылі яму сваю добразычлівасць, сардэчнасць, цеплыню. Частымі гасцямі былі Юрый Аляксандравіч Пуплікаў, Рыгор Васільевіч Цішкевіч, Аляксандр Цімафеевіч Караткевіч, Станіслаў Васільевіч Брыль, Генадзь Пятровіч Сянкевіч, Мікалай Захаравіч Ашэйчык, Уладзімір Гаўрылавіч Еўтух, Вячаслаў Францавіч Кебіч, Кандрат Зыгмунтавіч Церах, Мікалай Аляксеевіч Сташанкоў і іншыя. Іхні прыход-наведванне заўсёды быў жаданым святам для Міхаіла Васільевіча.

Унук Міхаіла Васільевіча і Марыі Цімафееўны Юрый Кавалёў і яго жонка Марына Вежнавец на сцэне Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета.

Апошні прыпынак

Асабліва часта цяпер стаіць уваччу Мішаў апошні прыпынак — рэанімацыя ў Рэспубліканскім клінічным медыцынскім цэнтры. Нам з сынам Сяргеем дазволілі кожны дзень прыходзіць да хворага. У яго была пнеўманія, якая зусім не паддавалася лячэнню нават самымі новымі антыбіётыкамі, пачалі даваць збой усе органы. Наведваць яго можна было з пяці гадзін вечара. Сёстры расказвалі, што пасля абеду Міша чакаў, пазіраў на гадзіннік і, калі не было трубкі ў горле, гаварыў: "Хутка прыйдзе мая радасць". Часта ён ляжаў, абвешаны трубкамі, адна з іх была ў горле. У такім выпадку яму давалі снатворнае, і ён спаў, але я ўсё роўна сядзела каля яго, што-небудзь гаварыла яму, трымала свае рукі на яго грудзях, стараючыся перадаць яму сваю энергію. Дней за дзесяць да канца ён прыкметна пажвавеў, яму настройвалі ложак, каб можна было сядзець. Мішу ўжо рыхтавалі перавесці з рэанімацыі ў палату, але мы з Сяргеем, ды і сам ён прасіў, вырашылі забраць дадому. У мяне з'явілася надзея, радасць.

Першага ліпеня мы з ім доўга размаўлялі. Яму было цяжка гаварыць, таму гаварыла пераважна я. У канцы нашай размовы ён узяў маю руку і сказаў некалькі кранальных цёплых фраз, якія прызначаліся толькі нам дваім. Я падумала: "Значыць, ідзе на папраўку". Потым, адыходзячы, як заўсёды, пацалавала яго, але ён папрасіў яшчэ нагнуцца і сам пацалаваў мяне, потым сказаў: "Вось мы і развіталіся". Я не надала гэтаму значэння, бо кожны дзень мы развіталіся, але... не так. Калі 2 ліпеня прыйшла, я зніякавела: Міша ляжаў з шматлікімі трубкамі і ні на што не рэагаваў. І тут мяне, як маланкай, ударылі яго апошнія словы... Няўжо ён адчуваў канец і развітваўся са мной назаўсёды, а я не здагадалася?.. "Як я магла не здагадацца?" — увесь час дакараю сябе.

3 ліпеня было свята вызвалення Мінска, гэта якраз той дзень, калі маладзенькі салдат Міша Кавалёў разам з іншымі пехацінцамі вызвалялі горад, уехаўшы ў яго на брані танкаў...

5 ліпеня прыехала з Пецярбурга Мішава сястра Шура. Мы з ёй зайшлі ў палату, але ён па-ранейшаму не рэагаваў ні на што, хоць мы яму гаварылі штосьці. Так я чатыры дні з ім размаўляла і не ведаю, чуў ён мяне ці не. Ніякай рэакцыі не было.

Шура паехала з малодшай сястрой Клавай у Жодзіна. Я прыйшла дамоў расхваляваная, засмучаная, не ведаючы, за што зачапіць рукі. Неўзабаве ў 9 гадзін вечара патэлефанавалі з рэанімацыі, што Мішы ўжо няма. Няма?! Я не адразу гэта ўцяміла, а калі праз хвіліну дайшло, што Мішу я ўжо не ўбачу жывога больш ніколі, не пагавару з ім, што гэта ўсё... у мяне вырваўся такі выбух адчаю, роспачы, што я стала крычаць, выць, гэта чуваць было на ўсіх паверхах. Сяргей спужаўся за мяне, пабег у аптэку, набраў розных сродкаў... Я доўга не магла супакоіцца, пакуль не знясілела. Не хацелася жыць... Я не ўяўляла свайго жыцця без Мішы...

Тое ж самае было са мной, калі наш малодшы 48-гадовы сын Андрэй праз год захварэў, яго лячылі ад пнеўманіі дома. Сяргей павёз яго ў 3-ю бальніцу, і там яго адразу паклалі ў рэанімацыю, а назаўтра ў 7 гадзін раніцы патэлефанавалі, што ён памёр... Ускрыццё паказала: рак лёгкіх. Гэта так нечакана — як доўбняй па галаве!.. Вельмі цяжка перажыць адну страту за другой самых блізкіх, дарагіх мне людзей, неверагодна, калі насуперак прыродзе маці павінна хаваць свайго сына... На мяне напала дэпрэсія... Мае родныя — дзеці, унукі — дапамагалі і дапамагаюць выжыць.

...Міша не дажыў 42 дні да 82 гадоў. Медыкі зрабілі ўсё магчымае, але выратаваць не змаглі. Відаць, арганізм выпрацаваў чалавечую рабочую і нервовую нормы і адпаведна адрэагаваў.

Я амаль развучылася радавацца. Імкнуся вярнуць душэўную раўнавагу, думаць пра сённяшняе, але ўсё гэта імгненна знікае, наплываюць новыя і новыя — светлыя і горкія — малюнкі-ўспаміны... Яны ўвесь час са мной, я з імі жыву...

Замест заключэння

Наш шлюб з Мішам быў шчаслівы. Цяпер многія глядзяць на гараскопы, вераць у розныя прыметы, але мы ніколі не звярталі на гэта ўвагі, ды і не ведалі такіх прымет. Усё залежыць ад саміх мужа і жонкі, як яны змогуць захаваць сваё каханне, узаемаразуменне, павагу адзін да аднаго. А каханне — рознае ў розныя перыяды сумеснага жыцця, але яно, калі сапраўднае, то да скону. Мы абодва цяжка перажылі вайну, і таму, мабыць, у нас было абвостранае адчуванне дабрыні, тонкіх чалавечых якасцяў, вартасцяў. У нас было і з гадамі мацнела выключнае разуменне адзін аднаго — гармонія душ.

Здаецца, усё гэта было нядаўна, а ўжо праляцела больш за паўстагоддзя, сплыло ў рацэ часу. Няўмольная прырода адлічвае гадзіны, дні, гады... Тут так і напрошваюцца радкі з верша вядомага нашага паэта Генадзя Бураўкіна:

Падаюць кроплі са стрэх.
Быццам срэбны званочак
Лічыць імгненні
У гулкай начной цішыні...
Толькі на момант закрыю
стамлёныя вочы —
Здасца,
Што ў вечнасць знікаюць
Пражытыя дні.

Міхаіл Васільевіч быў чалавек крыштальна чысты, чулы, уважлівы ў працы, у сям'і, у адносінах да людзей. Ён быў не толькі выдатны дзяржаўны дзеяч, але і цудоўны муж, бацька, дзядуля, зяць, сябра. Ён пакінуў прыкметны след, частку сваёй душы ў свядомасці людзей, а таксама ў канкрэтных справах. **Ён быў сынам сваёй зямлі, Беларусі, якую любіў і стараўся як найлепш зрабіць усё, каб людзям добра жылося, каб ім было ўтульна на гэтай зямлі.**

Я ўдзячна лёсу, што ў маім жыцці быў Міша. Ён для мяне быў усім: каханым мужам, сябрам, аднадумцам, і я для яго была тым жа. Ён быў чымсьці большым — святлом, сонцам, якое закацілася...

АБІТУРЫЕНТ-2012

Гора-матэматыкі

Апублікаваныя вынікі цэнтралізаванага тэсціравання па матэматыцы, мякка кажучы, бянтэжаць.

796 чалавек на цэнтралізаваным тэсціраванні набралі 0 балаў. 11 тысяч чалавек не набралі мінімальнага бала, пры якім выдаецца сертыфікат аб здадзеным тэсціраванні. Хаця мінімальны бал даволі нізкі — 7 з магчымых 100. Гэта значыць, што з 30 прапанаваных заданняў яны не выканалі і трох-чатырох.

Затое тых, хто набраў максімальныя 100 балаў, па інфармацыі Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў, у гэтым годзе больш, чым у мінулым, — 46 абітурыентаў супраць 33. Таму Міністэрства адукацыі ставіць сабе адзнаку "амаль што выдатна".

Пакуль невядомыя вынікі цэнтралізаванага тэсціравання па фізіцы, але яшчэ ў дзень яго правядзення была "пададзена заяўка" на своеасаблівы рэкорд. 2714 абітурыентаў зарэгістраваліся, але не прыйшлі яго здаваць.

ПАДЛІЧЫЛІ

Кожны шосты — самагоншчык

Паводле ацэнкі экспертаў Інстытута сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук, каля 15% дарослага насельніцтва Беларусі займаецца самагонаварэннем.

Як паведамляецца на афіцыйным сайце Міністэрства аховы здароўя, зыходзячы з гэтага можна зрабіць выснову, што ўзровень рэальнага спажывання спіртных напояў у Беларусі складае больш за 15 літраў на душу насельніцтва. Пры гэтым па стандартах Сусветнай арганізацыі аховы здароўя гранічна крытычным паказчыкам з'яўляецца 8 літраў абсалютнага алкаголю на аднаго чалавека. У выпадку перавышэння гэтай нормы адбываецца паступовая дэградацыя нацыі ў сацыяльна-дэмаграфічнай, эканамічнай, сацыяльнай, культурнай і іншых сферах.

Дарэчы, Інстытут сацыялогіі НАН Беларусі правёў і даследаванне культуры спажывання спіртных напояў. Высветлілася, што на распаўсюджанасць п'янства і алкагалізму асноўны ўплыў аказваюць наступныя фактары:

— нізкі ўзровень жыцця насельніцтва — 43,5%,

— адсутнасць цікавых заняткаў у вольны час — 38,3%,

— няправільнае выхаванне ў сям'і — 37,5%,

— праблемы ў паўсядзённым жыцці — 36,4%,

— "піцейныя" традыцыі і звычаі — 34,8%,

— даступнасць спіртных напояў — 34,3%.

25,7% апытаных адзначылі, што на ўзровень п'янства ўплывае вялікі аб'ём вытворчасці і продажу спіртных напояў. 22,2% лічаць, што гэта — шырокая рэклама спіртных напояў на тэлебачанні і ў іншых СМІ. Амаль 20% апытаных лічаць, што спайванню нацыі спрыяюць нізкія цэны на алкаголь.

СІТУАЦЫЯ

Ці з'явіцца ў Мінску домік паэта?

У Траецкім прадмесці сталіцы заканчваецца будоўля шматпавярховага элітнага дома, які ўзводзіць кампанія вядомага прадпрымальніка Чыжа. Паводле пастановы ўрада, прыкладна на тым жа самым месцы тая ж самая кампанія "Трайпл" мелася аднавіць і домік Максіма Багдановіча. Той самы, дзе ён нарадзіўся... Дом для эліты практычна выбудавалі, а вось доміка, дзе з'явіўся на свет геній беларускай паэзіі, штосьці не відаць...

Пастанову Савета Міністраў за №187 ад 14 лютага 2011 года — па ўсім — ніхто не збіраецца ўвасабляць у жыццё...

Між тым жыхары дамоў №№23, 25 і 27 па вуліцы Багдановіча скардзяцца: будоўля Чыжа ўшчыльную падпёрла іхныя дамы і двары — дзецям боязна выходзіць з пад'ездаў, бо можна трапіць пад колы грузавікоў... Яшчэ на пачатку красавіка кампанія "Трайпл" пачала добраўпарадкоўваць двары, але і па сёння тут чорт галаву зломіць... Людзі пазіраюць у вокны, дзівяцца на эклектычны гмах Чыжа і думку гадаюць: дзе, у якім месцы з'явіцца домік паэта, дзе будзе пляцоўка для дзіцячых гульняў — тут жа няма дзе яблыку ўпасці... Да ўсяго і легкавых машын столькі, што не праціснуцца да пад'езда. І ўжо зусім перапалохаліся месцічы, калі ў сваіх паштовых скрынях выявілі абвесткі наступнага зместу:

"Уважаемый собственник!

Вашему дому придан статус историко-культурной ценности. В соответствии с Законом Республики Беларусь от 09.01.2006 №98 "Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь", в случае, если Вами до настоящего времени не оформлено охранное обязательство, Вам необходимо в срочном порядке прибыть в РСЦ №1 (220068, б-р Шевченко, 20;) для его оформления.

При себе иметь следующие документы в трех экземплярах:
свидетельство о регистрации,
технический паспорт,
личный паспорт.

Администрация УП "ЖРЭО Центрального района г.Минска".

Канечне, людзі ўсцешыліся напачатку, бо ім нагадалі, што жывуць яны ў дамах, якія ёсць гісторыка-культурная каштоўнасць. Але потым (асабліва пасля таго, як іхныя кватэры пачалі абыходзіць людзі і аглядаць жытло на прадмет яго зношанасці) задаліся пытаннем: а навошта нам тое "Ахоўнае абавязацельства" без папярэдняга капітальнага рамонту дома? Падпішы, а пасля ад цябе запатрабуюць не толькі сваю кватэру адрамантаваць, але і фасады, і дах, і пад'езды — і ўсё за свае грошыкі... Няма дурных! Хай спачатку тое ЖРЭА разам з Міністэрствам культуры зробяць капрамонт, а пасля ўжо можна і падпісваць "Ахоўнае абавязацельства". А яшчэ старажылы дзівяцца, што жывуць яны не проста ў доме, які аднесены да "гісторыка-культурнай каштоўнасці", але ў доме, які (падумаць толькі!) пабудаваны ў XIX стагоддзі!.. Пра тое і на мемарыяльнай шыльдзе напісана: "Гісторыка-культурная каштоўнасць. Будынак XIX ст. Прычыненне шкоды караецца па законе". І не ведаюць месцічы — ці смяяцца, ці плакаць, бо на самай справе дамы пабудавалі ў сярэдзіне 30-х гадоў XX стагоддзя. Старыя людзі іх сёння завуць "сталінкамі", бо ў дамах тых жыла да вайны партыйна-савецкая наменклатура... Адзін з дамоў так і называўся "ІІІ Дом Саветаў". Спакойнае і, пэўна ж, шчаслівае жыццё III Дома Саветаў было перарвана вайной. 24 ліпеня 1941 года — у дзень масіраваных атак на Мінск з паветра — у скляпеннях дома, якія былі прыстасаваны для бомбасховішча, схаваліся людзі. У асноўным гэта былі жанчыны і дзеці. "Бомба, якая ўзарвалася побач, у адзін момант выклікала пажар, — успамінаў пазней старшыня Савета Народных Камісараў БССР Іван Крупеня. — Усе пад'езды і падыходы былі ахоплены полымем. Там загінула больш за 100 безабаронных людзей".

Тут усё сыходзіцца з гістарычнай рэальнасцю, бо так і было. Але каб тое, што дамы ўзведзены ў XIX ст., — гэта ўжо занадта...

Затое змест другой шыльды набліжаны да ісціны. Учытаймася: "На гэтым месцы знаходзіўся дом, у якім 9 снежня (27 лістапада) нарадзіўся выдатны беларускі паэт Максім Багдановіч".

Сапраўды, у канцы XIX ст. насупраць Траецкага базару (цяпер гэта будынак Опернага тэатра) стаяў двухпавярховы драўляны дом. На першым паверсе яго месцілася гарадское пачатковае вучылішча, на другім — кватэра настаўніка Адама Ягоравіча Багдановіча. Адам Ягоравіч быў загадчыкам пачатковай вучэльні, а ягоная жонка Марыя Апанасаўна займалася дзецьмі і гаспадаркай. На другім паверсе дома і нарадзіўся светач нацыянальнай беларускай паэзіі...

Адна пажылая жанчына з 25-га дома паказала мне месца (ёй паказвала яго ў часы маленства ейная маці), дзе стаяла двухпавярховая будыніна вучэльні... Выходзіла, што на тым месцы, дзе цяпер былое бомбасховішча і маленькі двор. Той самы двор, які ніяк не можа прывесці ў парадак кампанія Чыжа...

Азіраючы старое Траецкае з уцалелымі "сталінкамі" і новым шматпавярховым домам Чыжа, задумваешся: цяперашняй так званай элітай ("тоўстымі кашалькамі" і прыўладнымі чыноўнікамі) Багдановіч запатрабаваны роўна настолькі, наколькі ён быў запатрабаваны сталінскай партыйна-савецкай наменклатурай... Адно саграе: эліты, як і дамы, старэюць, трухлеюць, развальваюцца, а яркая зорка Максіма — вечная і непагасная...

Георгій ЧЫГІР.
Фота аўтара.

АРТ-АБ'ЕКТЫЎ

Беларусы не любяць эксклюзіўныя рэчы?

Мастак Ірына Дзёміна ведае сакрэт удалых падарожжаў: галоўнае, каб чамадан быў добрым. Нават калі ехаць нікуды не хочацца, яе цудоўныя аўтарскія рэчы дапамогуць добра адпачнуць.

Падаецца, што функцыянальна чамаданы **Ірыны Дзёмінай** нічым не адрозніваюцца ад тых, што прадаюцца ў звычайных магазінах. Безумоўна, гэтага не скажаш пра знешні выгляд рэчаў, бо ўсе яны розныя, атмасферныя, цікавыя. Сем чамаданаў, як сем гісторый з жыцця: вось тут наступіла восень, а гэта — вечная тэма чорнага і белага... Галоўная асаблівасць усіх работ Ірыны Дзёмінай — з імі не выправішся ў падарожжа. На іх трэба... сядзець. Цудоўныя скураныя чамаданы мастачкі насамрэч — як дэкаратыўныя падушкі.

— Чаму я ператварыла сумку ў мэблю? Седзячы на чамадане, адчуваеш сябе вольным, — *распавяла "Народнай Волі" Ірына Дзёміна.* — Большасці людзей не трэба тлумачыць, як выкарыстоўваць мае чамаданы. У асноўным — як крэслы-падушкі для падлогі, а на самым вялікім чамадане пры жаданні нават можна спаць. Раскладны чамадан ператвараецца ў мініканапу, на якой могуць з камфортам уладкавацца адразу тры чалавекі.

— Паспрабуйце апісаць ідэальны чамадан…

— Ён універсальны. Той, што можа быць і падушкай, і чамаданам, і мэбляй. Калі з маіх арт-аб'ектаў выцягнуць паралон, то ў іх можна складваць адзенне і рэчы. Праўда, пасля гэтага на іх будзе нязручна сядзець.

На замову магу зрабіць чамадан, які будзе шматфункцыянальным. Проста зараз я не стаўлю перад сабой такой мэты —- мне падабаецца рабіць прыгожыя прадметы інтэр'еру без асаблівых абавязацельстваў.

— Наведвальнікі вашай выставы ў музеі Мінска змогуць набыць сабе чамадан?

— Пакуль не. З часам калекцыя будзе папаўняцца, і, магчыма, некаторыя вырашуся прадаць. Але гэта толькі планы. Я не магу аддаваць сябе цалкам стварэнню рэчаў, якія прыносяць мне толькі маральнае задавальненне. Бо чамаданы — праект некамерцыйны.

— За сваю творчую кар'еру вы стваралі адзенне, аксесуары, капелюшы і сумкі. Чым адрозніваецца праца над чамаданамі?

— Ёсць некаторыя рэчы, якія не складаныя ў выкананні і прызначаны для больш шырокага кола. Напрыклад, калі гэта такая ўтылітарная рэч, як сумка. Стварэнне аднаго чамадана займае столькі ж часу, колькі я аддала б на 3—4 сумкі.

— Чамаданы выкананы з вельмі якаснага матэрыялу…

— Працую толькі з натуральнай цялячай скурай. Яна мяккая і гладкая — лепш за ўсё падыходзіць для дэкарыравання. Вядома, матэрыял не танны, але я працую толькі з якаснай скурай. Выдаткі падвойваюцца за кошт таго, што я заўсёды раблю два слоя. Дзякуючы гэтаму ў працэсе выкарыстання рэч атрымлівае фактурныя зморшчынкі, робіцца мяккай. Прызнаюся шчыра: вырабы з часам робяцца толькі лепш.

— Чаму вы не працуеце па чужых эскізах?

— Дзякуй богу, я дажыла да таго часу, калі магу рабіць толькі тое, што я хачу. Мне каля 15 гадоў даводзілася выконваць чужыя заказы, але цяпер магу працаваць толькі таму, што гэта трэба і падабаецца мне. Магу не думаць, набудуць ці не.

— Вырабы са скуры любяць у Беларусі?

— Нашы суайчыннікі любяць скуру, але не заўсёды гэта добра. Агучу вам не толькі сваё меркаванне, але і меркаванне вялікай колькасці калег-мастакоў: беларусы не гатовы да эксклюзіўных рэчаў. У Маскве, напрыклад, людзі з задавальненнем плацяць сур'ёзныя грошы за рэч у адзіным асобніку. У нас эксклюзіўнасць не на першым месцы. Пакуль што важней, каб было, як ва ўсіх. Безумоўна, ёсць кола людзей, якім гэта цікава, але такіх няшмат.

— А можаце патлумачыць, за што аддаюць такія вялізныя грошы?

— Многія гатовы плаціць за саму атмасферу аўтарскай рэчы. Ва Украіне і Расіі ёсць вытворчасці эксклюзіўных рэчаў. Дызайнер малюе мадэль, і 50 мастакоў яе рэалізуюць. Гэта будзе дарагая, дызайнерская рэч, але энергетыка адных рук ні з чым не параўнальна. Калі ў працэс стварэння ўмешваецца нехта яшчэ, рэч пачынае патыхаць чымсьці прамысловым...

Марыя МАЛЕВІЧ.

Візітоўка

Ірына Дзёміна скончыла Мінскае мастацкае вучылішча і Беларускую акадэмію мастацтваў.

Працавала са скурай, брала ўдзел у рэспубліканскіх і міжнародных выставах. Адзначана дыпломамі форумаў аўтарскай моды ў Маскве.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 9 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.10, 07.35, 08.15, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.50 "Новости".
07.05, 08.05, 18.45, 23.40 "Зона Х".
07.30, 08.30 "Деловая жизнь".
09.10 "В центре внимания".
10.05 "Время Союза".
11.00 "Звездная жизнь".
12.10 "Маргоша". Сериал.
14.05 Мультфильм.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.25 "Моя правда".
16.20 "Широка река". Сериал.
17.20 "Маруся. Возвращение". Сериал.
18.15 "Арена".
19.40 "Калыханка".
19.55 "Сваты-4". Сериал.
21.00 "Панорама".
21.45 "За все тебя благодарю-2". Сериал.
22.50 "Доктор Хаус-6". Сериал.
00.05 "День спорта".
00.20 "Тормоз". Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Контуры".
10.05 "Жить здорово!".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Детектор лжи".
12.10 "Женский доктор". Сериал.
13.10 "Хочу знать".
13.40 "Контрольная закупка".
14.10 "Модный приговор".
15.10 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Рита". Худ.фильм.
18.20 "Обратный отсчет".
19.05 "Жди меня".
20.00 "Время".
21.05 "Дом образцового содержания". Сериал.
22.15 "Закрытая школа". Сериал.
23.20 "На все ради любви".
00.20 "Их Италия".
01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Пончик Люся". Сериал.
10.55 "Погода на неделю".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Утренняя почта".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 "Институт благородных девиц". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "С новым домом!".
15.10 "О самом главном".
16.20 "Новости культуры".
17.30 "Местное время. Вести — Москва".
17.45 "Вести. Дежурная часть".
17.55 "Люблю, не могу!".
18.55 "Ефросинья. Продолжение". Сериал.
20.30 "Шаповалов". Сериал.
22.15 "Дорога на остров Пасхи". Сериал.
23.25 "Последний фараон". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.05 "Русские сенсации".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Чистосердечное признание".
11.10 "До суда".
12.00 "Суд присяжных".
13.25 "Судебный детектив".
14.35 "Опергруппа-2". Сериал.
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.25 "Говорим и показываем".
18.10 "Главная дорога".
19.35 "Москва. Три вокзала-3". Сериал.
21.20 "ЧС — чрезвычайная ситуация". Сериал.
23.35 "Глухарь". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Неделя".
09.35 "Большой завтрак".
10.10 "Зеленый огурец. Полезная передача".
10.40 "Семейные драмы".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Огонь любви". Сериал.
13.50 "Центральный регион".
14.20 "Звездный ринг".
15.15 Концерт Михаила Задорнова.
16.50 "Репортерские истории".
17.10 "Наше дело".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.40 "На мосту". Худ.фильм.
23.00 "Тайны мира".
23.50 "Адская кухня".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Навіны надвор'я".
09.35, 16.50 "Безумцы-3". Сериал.
10.35 "Битва экстрасенсов".
11.50 "Битва Мэри Кэй". Худ.фильм.
13.45 "Семейка пиратов". Мультсериал.
14.30 "Под грифом "Известные".
15.05, 22.05 "Мужчина во мне". Сериал.
16.10, 21.30 "Светофор". Сериал.
17.50 "Белорусское "Времечко".
18.55 "Меня зовут Рид Фиш". Худ.фильм.
21.25 "КЕНО".
23.00 "Убийство в чужом городе". Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Волчица". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Йога для всех. Курс для начинающих".
08.05 "Энциклопедия вкуса".
08.35, 09.05, 10.05 "Любовь и прочие глупости". Сериал.
11.05 "Вместе".
12.20 "Умные технологии".
12.50 "Хрустальная маска". Мультсериал.
13.20, 02.40 "Какая у вас улыбка". Худ.фильм.
15.25 "Чужие тайны". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40, 02.00 "Союзники".
19.20 "Всюду жизнь".
19.50 "Добро пожаловать".
20.30 "Беларусь сегодня".
21.30, 04.25 "Мир спорта".
22.05 "Новости Содружества. Культура".
00.05, 01.05 "Леди мэр". Сериал.

Белсат

07.00 Тыдзень у "Аб'ектыве".
07.40, 19.35 "Англійская для дзяцей".
07.45 "Казкі для дзетак".
07.55 "Піпі Доўгаяпанчоха". Серыял.
08.55, 19.10 "Басанож па свеце".
09.20, 17.10 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
10.05 "Euromaxx".
10.35 "Каралева Бона". Серыял.
11.30 "CIA: таемныя войны (1947—1977). Дак.фільм.
12.20 "МакраФон": "Рок па вакацыях-2008".
13.10, 20.40 "Размовы эксперта".
13.25 "Кружэлка".
14.00 "Арол: крымінальная сага". Серыял.
15.55 "Два Месяцы". Маст.фільм.
18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.40 "Аб'ектыў".
18.10 "Час гонару". Серыял.
19.45 "Калыханка для самых маленькіх".
20.10 "Еўропа сёння".
21.25 "Беларусь пад нямецкай акупацыяй". Дак.фільм.
22.05 "Дабранач". Маст.фільм.
00.05 "Афіцэр". Серыял.
01.05 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

ВТОРНИК, 10 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.10, 07.35, 08.15, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.15 "Новости".
07.05, 08.05, 18.45, 00.05 "Зона Х".
07.30, 08.30 "Деловая жизнь".
09.10, 21.55 "За все тебя благодарю". Сериал.
10.10 "Арена".
10.40 Мультфильм.
11.00, 19.55 "Сваты-4". Сериал.
12.10 "Маргоша". Сериал.
14.05 "Доктор Хаус-6". Сериал.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.25 "Здоровье".
16.15 "Широка река". Сериал.
17.15 "Маруся. Возвращение". Сериал.
18.15 "Сфера интересов".
19.40 "Калыханка".
21.00 "Панорама".
21.45 "Актуальное интервью".
23.00 "Top-model.by". Шоу-конкурс, посвященный 125-летию художника Марка Шагала.
00.30 "День спорта".
00.45 "Аферист". Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Между нами, девочками".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Детектор лжи".
12.10 "Женский доктор". Сериал.
13.10 "Хочу знать".
13.40 "Контрольная закупка".
14.10 "Модный приговор".
15.10 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Понять. Простить".
17.00 "Давай поженимся".
18.20 "Счастливы вместе". Сериал.
18.55 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 "Дом образцового содержания". Сериал.
22.15 "Закрытая школа". Сериал.
23.20 "Опасный рейс".
00.20 "Их Италия".
01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.05 "Пончик Люся". Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30, 17.30 "Местное время. Вести — Москва".
11.45, 17.45 "Вести. Дежурная часть".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 "Институт благородных девиц". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "С новым домом!".
15.10 "О самом главном".
16.20 "Новости культуры".
17.55 "Люблю, не могу!".
18.55 "Ефросинья. Продолжение". Сериал.
20.30 "Шаповалов". Сериал.
22.15 "Дорога на остров Пасхи". Сериал.
23.25 "Парни из нашего "Городка".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.15 "Агент особого назначения". Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Чистосердечное признание".
11.05 "До суда".
12.00 "Суд присяжных".
13.25 "Судебный детектив".
14.35 "Опергруппа-2". Сериал.
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.25 "Говорим и показываем".
18.10 "В зоне особого риска".
19.35 "Москва. Три вокзала-3". Сериал.
21.20 "ЧС — чрезвычайная ситуация". Сериал.
23.35 "Глухарь". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.40 "На мосту". Худ.фильм.
10.40 "Семейные драмы".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Огонь любви". Сериал.
13.50 "Волки". Худ.фильм.
15.50 "Военная тайна".
16.50 "Следаки". Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.40 "Частный детектив, или Операция "Кооперация". Худ.фильм.
23.00 "Автопанорама".
23.20 Бильярд. Международный турнир Minsk Open 2012.
00.30 "Диверсант. Конец войны". Сериал.

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Навіны надвор'я".
09.05 "Тело человека".
09.40, 16.50 "Безумцы-3". Сериал.
10.45 "Репортер "Белорусского времечка".
11.45 "Школа ремонта".
12.50 "Меня зовут Рид Фиш". Сериал.
14.40 "Семейка пиратов". Мультсериал.
15.05, 22.05 "Мужчина во мне". Сериал.
16.10, 21.30 "Светофор". Сериал.
17.50 "Белорусское "Времечко".
18.55 "Принцесса варваров". Худ.фильм.
21.25 "КЕНО".
23.00 "Синоптик". Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Волчица". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Йога для всех. Курс для начинающих".
08.05 "Энциклопедия вкуса".
08.35, 09.05, 10.05 "Любовь и прочие глупости". Сериал.
11.05 "Общий рынок".
11.25 "Общий интерес".
12.20 "Умные технологии". Док.фильм.
12.50 "Хрустальная маска". Мультсериал.
13.20, 02.40 "Арифметика любви". Худ.фильм.
15.25 "Чужие тайны". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 "Оперативный псевдоним". Сериал.
20.45 "Прямая речь".
21.25, 04.05 "Диаспоры".
22.05 "Правила жизни".
00.05, 01.05 "Леди мэр". Сериал.
02.00 "Всюду жизнь".

Белсат

07.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 00.15 "Аб'ектыў".
07.25, 19.40 "Англійская для дзяцей".
07.30 "Казкі для дзетак".
07.45, 17.00 "CIA: таемныя войны (1947—1977)". Дак.фільм.
08.35, 18.10 "Час гонару". Серыял.
09.25, 15.00 "Басанож па свеце".
09.50, 15.30 "Еўропа сёння".
10.15, 16.40 "Размова эксперта".
10.40, 16.00 "Беларусь пад нямецкай акупацыяй". Дак.фільм.
11.20 "Тыдзень з жыцця мужчыны". Маст.фільм.
12.45 "Два на два".
13.15 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
14.05, 00.40 "Афіцэр". Серыял.
19.10 "Навігатар".
19.25 "Паляванне на дзівосы".
19.45 "Калыханка для самых маленькіх".
20.10 "На колах".
20.35 "Прыватная калекцыя".
21.25 "Беларусы ў Польшчы".
21.40 "Форум".
22.25 "Блізкая гісторыя. Іншы погляд". "Паход вызваляльнікаў". Дак.фільм.
23.20 "МакраФон". "Салідарныя з Беларуссю-2012". Канцэрт.
01.35 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

7—15 ліпеня

МІНСК

Тэатры

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
8 — "Офіс".
9, 10 — "Людзі на балоце".
11 — "Пінская шляхта".
12 — "Паўлінка".
13 — "Самотны захад".
15 — "Офіс".

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
9 — "Сталіца Эраўнд".
10 — "Нязваны госць".
11 — "Адэль".
12 — "Белы анёл з чорнымі крыламі".
13 — "Ліфт".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
7 — "Пигмалион".
8 — "Лев зимой".
10 — "Идеальный муж".
11 — "Пане Коханку".
12 — "Распутник".
13 — "Эсфирь".
14 — "Интимная комедия".
15 — "Записки усталого романтика".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
8, 9 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Подлинная история поручика Ржевского".
10, 15 — "Голубая камея".
11 — "Жизель".
12 — "Сильва".
13 — "Бабий бунт".

Тэатр-студыя кінаакцёра
7 — "Пигмалион".
8 — "...Забыть Герострата!".
10, 11 — "Очень простая история".
12, 13 — "№13".
14 — "Как выходят в люди, или На всякого мудреца довольно простоты".
15 — "Ограбление в полночь".

Беларускі дзяржаўны тэатр юнага гледача
7 — "Дзюймовачка".
8 — "Прыгоды Бібігона".

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
11 — "Тойбеле и ее демон".
12 — "Сыграем в дружную семью".

Сучасны мастацкі тэатр
11 — "Пора По Парам".
12 — "Фигаро.tut".

Канцэрты

Robinson Club
6 — Канцэрт **Сямёна Слепакова**.

Палац Рэспублікі
11 — Юбілейны канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага ансамбля народнага танца імя Ігара Маісеева.

Канцэртная зала "Мінск"
9 — "Ladie's night. Ночь для женщин".
11 — **Доктар Сайкоў** у канцэртнай праграме ***"В кругу друзей".***

Белдзяржцырк
15 — Шоу зорак сусветнай гімнастыкі і цырка.

Малая зала
7 — ***"Сны над Віцебскам".*** Ансамбль салістаў "Класік-авангард", мастацкі кіраўнік — заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь **Уладзімір Байдаў.** Салісты — **Аляксандр Ждановіч, Бэла Шпінэр, Алена Мальцава** (*скрыпка),* **Кацярына Жураўлёва** (*фольк-арфа).*

Фестывалі

7 — На базе адпачынку "Дынама" пад Магілёвам пройдзе фестываль музыкі і вулічных відаў спорту **Extreme Power Fest**. У ноч на Івана Купалу ўсіх чакае вялікае свята, рок-канцэрт, спартыўныя спаборніцтвы, мора забаў і дыскатэка да раніцы.

7 — У спарткомплексе "Лагойск" пад Мінскам пройдзе начны фэст электроннай музыкі **POVIDLO 6**.

14 — На хутары "Шаблі" ў 100 кіламетрах ад Мінска адбудзецца Фестываль шаманскай музыкі, у якім прымуць удзел музыканты з Расіі, Літвы і Латвіі.

По словах арганізатара мерапрыемства ***Уладзіміра Шаблінскага,*** *першапачаткова планавалася назваць фэст "Сон у летнюю ноч" — такі варыянт прыдумалі музыкі гурта-ўдзельніка фестывалю* ***"Оле Лукойе".*** *Але ў гэты ж час у Расіі пачаў разрастацца скандал вакол аднайменнага спектакля па Шэкспіру: быццам у пастаноўцы тэатра імя Станіслаўскага і Неміровіча-Данчанкі ўтрымліваюцца сцэны распусты. Таму вырашылі пазбегнуць негатыўных асацыяцый і пакінуць фестываль без назвы.*

Між іншым пецярбургская група "Оле Лукойе" выступае даволі рэдка. "Іх угаварыць на канцэрт вельмі складана. Я іх доўга запрашаў у Беларусь, — распавядае Уладзімір Шаблінскі. — *Гэта сапраўдны піцерскі контркультурны андэрграўнд. Яны выступаюць толькі ў прыгожых месцах: на Далёкім Усходзе, за Уралам, у стэпах Манголіі і Калмыкіі. Толькі там, дзе, яны лічаць, ёсць старажытныя "месцы сілы". Калі з'явіўся хутар Шаблі, яны сталі прыглядацца і нарэшце пагадзіліся прыехаць".*

15 — "Ямелева шчасце".

Летні амфітэатр
10 — Канцэрт **Валерыі.**

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы
11 — **ПРЭМ'ЕРА**! "Очень простая история".
11 — Творчы вечар **Ігара Пашэчкі**.

Брэсцкі тэатр лялек
15 — "Буратино".

ВІЦЕБСК

"Лялька"
14 — "Бременские музыканты".

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
6 — "Будьте здоровы!" Закрыццё 65-га тэатральнага сезона.
15 — "Охота на зубра".

Гродзенскі тэатр лялек
8 — "Маленький Мук".
15 — "Маша и медведь". Закрыццё 31-га тэтральнага сезона.

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр
7 — "Слишком женатый таксист".
8, 13 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Суббота, воскресенье, понедельник".
11, 12 — "Палата бизнес-класса".
14, 15 — "Между небом и землей".

Гомельскі гарадскі маладзёжны тэатр
10 — "Авария".
11 — "Маркитантка Анна Фирлинг".
12 — "Ромео і Джульетта. P.S.".
13 — "Стойкий оловянный солдатик".

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны драматычны тэатр
11 — "Братишки", "Жалобы влюбленных".
12 — "Сон в летнюю ночь".
13 — "Мужчина к празднику".

Магілёўскі тэатр лялек
12 — "Кукла тоже человек".
14 — "Дикие лебеди".

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

«Толькі потым я даведалася, што ўрачы ў паліклініцы паставілі дыягназ — рак III—IV стадыі...»

"Цяпер я разумею, чаму на развітанне мне было сказана: "Пражывіце кожны дзень, як апошні... Ужо занадта позна..."

Гэта толькі адзін абзац з дзясяткаў гісторый-споведзяў, якія сабралі ў кнізе "Удар маланкі..." урачы анколагі-мамолагі Леанід і Юрый Путырскія.

На шчасце, расповед 35-гадовай Наталлі яшчэ не закончаны. Яна спраўляецца з хваробай. І жадае здароўя такім жа беларускам, якія сутыкнуліся са страшным дыягназам — ракам малочнай залозы. На жаль, ёсць у кнізе гісторыі, якія за сваіх пацыентак заканчвалі ўрачы...

"Вольга пражыла яшчэ 1,5 года... Хіміятэрапія, гамеапатыя (я распрацаваў для яе спецыяльны курс), агромністае жаданне жыць і вера, якая з'явілася ў яе пасля нашай першай сустрэчы, дапамаглі ёй. Але... час няўмольны, тое, што было страчана, не вернеш ніколі..." — так словамі доктара скончылася гісторыя 25-гадовай Вольгі. Замест таго, каб звярнуцца да спецыялістаў, яна доўгі час "лячылася" ў народнага "лекара".

Кніга "Удар маланкі..." не падобная на тыя, якія звычайна выдаюць урачы. Увесь яе змест — некалькі простых чалавечых гісторый, да кожнай падабраны верш вядомага анкамамолага **Леаніда Путырскага**. У зборніку няма ні сухіх медыцынскіх тэрмінаў, ні адасобленых парад. Пацыенткі проста дзеляцца сваімі жыццёвымі гісторыямі, у кожнай з якіх ёсць адна змрочная старонка — хвароба.

Кніга дакументальная, у ёй няма выдуманых эпізодаў, і ўсе даныя паведамілі рэальныя пацыенткі беларускіх бальніц. Таму і фіналы ў гісторый розныя, на жаль, не заўжды добрыя. Аўтары спецыяльна не абыходзілі вострыя пытанні і на жывым прыкладзе паказвалі, чым можа скончыцца хвароба...

"Мы вырашылі напісаць кнігу-споведзь, кнігу-падручнік, кнігу-памяць, — напісалі ўрачы ў анатацыі да зборніка. — *Дапамагалі нам у гэтым нашы пацыенты, якія распавялі свае павучальныя гісторыі, у чымсьці са станоўчым, у чымсьці з адмоўным сюжэтам. Адно жыццё аказалася з сумным канцом, іншае — са светлым, але ва ўсіх гэтых гісторыях жанчыны самі стваралі сваё жыццё і лёс. І яны хацелі дапамагчы Вам не паўтараць іх памылак, яны просяць Вас быць уважлівымі да сябе, прыслухоўвацца да дыхання кожнай клетачкі Вашага цела і жыць доўга ў ладзе з самой сабой на радасць Вашым блізкім".*

Два ўрачы — бацька і сын Леанід і Юрый Путырскія — працуюць у адным кабінеце і маюць аднолькавы погляд на методыку лячэння: з любой анкалагічнай хваробай трэба змагацца не толькі класічнымі метадамі, яшчэ абавязкова трэба клапаціцца аб душэўным стане. І гэтая методыка дае вынікі. Леанід Аляксеевіч працаваў па ўсім свеце, запатэнтаваў мноства метадаў і сродкаў дыягностыкі і лячэння анкалагічных захворванняў. Але пацыенткі ў першую чаргу ведаюць прафесара Путырскага як вельмі шчырага і аптымістычнага чалавека. Кожная ведае жартаўлівую, але вельмі шчырую параду, якую на развітанне прамаўляе доктар: *"Даю ўстаноўку на здароўе".* Вось і кніга, якая прадаецца амаль ва ўсіх буйных кнігарнях Мінска, павінна настроіць на здароўе.

Марыя МАЛЕВІЧ.

СРЕДА, 11 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.10, 07.35, 08.15, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 "Новости".
07.05, 08.05, 18.45, 23.50 "Зона Х".
07.30, 08.30 "Деловая жизнь".
09.10, 21.55 "За все тебя благодарю". Сериал.
10.00 "Сфера интересов".
10.30 "Коробка передач".
11.00, 19.55 "Сваты-4". Сериал.
12.10 "Маргоша". Сериал.
14.25 "Родился в Витебске. Музыковед Иван Соллертинский". Док.фильм.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.25 Мультфильм.
15.35 "Зона комфорта".
16.05 "Зямля беларуская".
16.20 "Широка река". Сериал.
17.20 "Маруся. Возвращение". Сериал.
18.15 "Земельный вопрос".
19.40 "Калыханка".
21.00 "Панорама".
21.45 "Актуальное интервью".
23.00 "Доктор Хаус-6". Сериал.
00.20 "День спорта".
00.30 "15 августа". Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Между нами, девочками".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Детектор лжи".
12.10 "Женский доктор". Сериал.
13.10 "Хочу знать".
13.40 "Контрольная закупка".
14.10 "Модный приговор".
15.10 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Понять. Простить".
17.00 "Давай поженимся!".
18.20 "Счастливы вместе". Сериал.
18.55 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым".
20.00 "Время".
21.05 "Дом образцового содержания". Сериал.
22.15 "Закрытая школа". Сериал.
23.20 "Среда обитания".
00.20 "Их Италия".
01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
08.55 Бильярд. Международный турнир Minsk Open-2012.
10.05 "Пончик Люся". Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30, 17.30 "Местное время. Вести — Москва".
11.45, 17.45 "Вести. Дежурная часть".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 "Институт благородных девиц". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "С новым домом!".
15.10 "О самом главном".
16.20 "Новости культуры".
17.55 "Люблю, не могу!".
18.55 "Ефросинья. Продолжение". Сериал.
20.30 "Шаповалов". Сериал.
22.15 "Дорога на остров Пасхи". Сериал.
23.25 "Еда". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ-утром".
08.15 "Агент особого назначения". Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Развод по-русски".
11.10 "До суда".
12.05 "Суд присяжных".
13.25 "Судебный детектив".
14.35 "Опергруппа-2". Сериал.
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.25 "Говорим и показываем".
18.10 "Спасатели".
19.35 "Москва. Три вокзала-3". Сериал.
21.20 "Профиль убийцы". Сериал.
23.35 "Глухарь". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Автопанорама".
08.50 "Частный детектив, или Операция "Кооперация". Худ.фильм.
10.40 "Семейные драмы".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Огонь любви". Сериал.
13.50 "Холостяки". Сериал.
14.35, 00.30 "Диверсант. Конец войны". Сериал.
15.30 "Час суда".
16.50 "Следаки". Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.30 "Отдаленные последствия". Худ.фильм.
23.00 "Добро пожаловаться".
23.20 Бильярд. Международный турнир Minsk Open-2012.

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Навіны надвор'я".
09.05 "Наперад у мінулае".
09.35 , 16.50 "Безумцы-4". Сериал.
10.50 "Принцесса варваров". Худ.фильм.
12.45 "Бухта капитанов".
13.25 "Семейка пиратов". Мультсериал.
14.15 "Ешь и худей".
15.05, 22.10 "Мужчина во мне". Сериал.
16.10, 21.35 "Светофор". Сериал.
17.50 "Белорусское "Времечко".
18.55 "Под грифом "Известные".
19.25 Баскетбол. Евро-2013. Отборочный раунд. Женщины. Беларусь—Украина. Прямая трансляция.
21.25 "Спортлото 5 из 36".
21.30 "КЕНО".
23.05 "Жизнь с Джуди Гарленд". Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Волчица". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 Йога для всех. Курс для начинающих".
08.05 "Энциклопедия вкуса".
08.35, 09.05, 10.05 "Любовь и прочие глупости". Сериал.
11.05, 20.45 "Кыргызстан в лицах".
11.25 "Путеводитель".
12.20 "Умные технологии". Док.фильм.
12.50 "Хрустальная маска". Мультсериал.
13.20, 02.30 "Эффект Ромашкина". Худ.фильм.
15.25 "Чужие тайны". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 "Оперативный псевдоним". Сериал.
21.25, 04.25 "Секретные материалы".
22.05 "Правила жизни".
00.05, 01.05 "Кобра". Сериал.
01.50 "Добро пожаловать".

Белсат

07.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.00 "Аб'ектыў".
07.25, 19.45 "Англійская для дзяцей".
07.30 "Казкі для дзетак".
07.40, 11.50 "Форум".
08.25, 18.10 "Час гонару". Серыял.
09.10, 13.25 "Навігатар".
09.25, 13.45 "Паляванне на дзівосы".
09.45, 14.00 "На колах".
10.15, 14.30 "Прыватная калекцыя".
10.40 "Беларусы ў Польшчы".
10.55, 16.00 "Блізкая гісторыя. Іншы погляд". "Паход вызваляльнікаў". Дак.фільм.
12.30 "Афіцэр". Серыял.
15.00 "МакраФон". "Салідарныя з Беларуссю-2012". Канцэрт.
17.00 "Таямніца крэпасці шыфраў". Серыял.
17.45 "Беларусь — адзін верш". Дак.цыкл.
19.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
19.35 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
19.50 "Калыханка для самых маленькіх".
20.10 "Праект "Будучыня".
20.40 "Аўтастопам праз Еўропу".
21.25 "Побач з намі".
21.40 "Кароль-вінароб". Серыял.
22.30 "Рок назаўжды". Дак.фільм.
23.25 "Фальшываманетчыкі. Вяртанне "Зграі". Серыял.
00.15 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

Народная Воля
http://www.nv-online.info
6 ЛІПЕНЯ 2012 г.

ЧЕТВЕРГ, 12 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.10, 07.35, 08.15, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
07.05, 08.05, 18.40, 01.25 "Зона Х".
07.30, 08.30 "Деловая жизнь".
08.45 Слово Митрополита Филарета на День первоверховных апостолов Петра и Павла.
09.10 "За все тебя благодарю-2". Сериал.
10.05 "Земельный вопрос".
10.35 Мультфильм.
10.55, 19.55 "Сваты-5" Сериал.
12.15 "Маргоша". Сериал.
14.05, 01.35 "Доктор Хаус-6". Сериал.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.30 "Врачебные тайны".
16.00 "Зямля беларуская".
16.15 "Широка река". Сериал.
17.15 "Маруся. Возвращение". Сериал.
18.10 "Сфера интересов".
19.40 "Калыханка".
21.00 "Панорама".
21.35 "Актуальное интервью".
21.50 "Славянский базар" в Витебске-2012". Дневник.
22.00 "Славянский базар" в Витебске-2012". Торжественное открытие.
01.10 "День спорта".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Между нами, девочками".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Детектор лжи".
12.10 "Женский доктор". Сериал.
13.10 "Хочу знать".
13.40 "Контрольная закупка".
14.10 "Модный приговор".
15.10 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Понять. Простить".
17.00 "Давай поженимся!".
18.20 "Счастливы вместе". Сериал.
18.55 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 "Дом образцового содержания". Сериал.
22.15 "Закрытая школа". Сериал.
23.20 "Теория невероятности".
00.05 "Их Италия".
00.55 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
08.55 Бильярд. Международный турнир Minsk Open-2012.
10.05 "Пончик Люся". Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30, 17.30 "Местное время. Вести—Москва".
11.45, 17.45 "Вести. Дежурная часть".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 "Институт благородных девиц". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "С новым домом!".
15.10 "О самом главном".
16.20 "Новости культуры".
17.55 "Люблю, не могу!".
18.55 "Ефросинья. Продолжение". Сериал.
20.30 "Шаповалов". Сериал.
22.15 "Дорога на остров Пасхи". Сериал.
23.25 "Пятая графа. Эмиграция". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.15 "Агент особого назначения". Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Ахтунг, руссиш!".
11.10 "До суда".
12.05 "Суд присяжных".
13.25 "Судебный детектив".
14.35 "Опергруппа-2". Сериал.
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.25 "Говорим и показываем".
18.10 "Чудо-люди".
19.35 "Москва. Три вокзала-3". Сериал.
21.20 "Профиль убийцы". Сериал.
23.35 "Глухарь". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Добро пожаловаться".
08.50 "Отдаленные последствия". Худ.фильм.
10.40 "Семейные драмы".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Огонь любви". Сериал.
13.50 "Холостяки". Сериал.
14.35, 00.30 "Диверсант. Конец войны". Сериал.
15.30 "Час суда".
16.50 "Следаки". Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.30 "Идеальный друг". Худ.фильм.
23.00 "Автопанорама".
23.20 Бильярд. Международный турнир Minsk Open-2012.

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Навіны надвор'я".
09.05, 14.35 "Ешь и худей".
09.35, 16.50 "Безумцы-4". Сериал.
10.40 "Страсці па культуры".
11.25 "Женсовет".
12.00, 23.45 "Жизнь с Джуди Гарленд". Сериал.
13.50 "Семейка пиратов". Мультсериал.
15.05, 22.10 "Мужчина во мне". Сериал.
16.10, 21.30 "Светофор". Сериал.
17.50 "Белорусское "Времечко".
18.55 Футбол. Лига Европы УЕФА. 1-й отборочный раунд. "Гомель" (Беларусь) — "Викингур" (Фарерские острова). Прямая трансляция.
21.25 "КЕНО".
23.00 "Время футбола".

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Волчица". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Йога для всех. Курс для начинающих".
08.05 "Энциклопедия вкуса".
08.35, 09.05, 10.05 "Любовь и прочие глупости". Сериал.
11.05, 20.45 "Прямая речь".
11.25 "Добро пожаловать".
12.20 "Умные технологии". Док.фильм.
12.50 "Хрустальная маска". Мультсериал.
13.20, 03.05 "Двое под одним зонтом". Худ.фильм.
15.25 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 "Оперативный псевдоним". Сериал.
21.25 "Преступление и наказание".
22.05 "Полуночники".
22.35 "Любимые актеры".
00.05, 01.05 "Кобра". Сериал.

Белсат

07.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.15 "Аб'ектыў".
07.25, 19.45 "Англійская для дзяцей".
07.30 "Казкі для дзетак".
07.40, 12.20 "Таямніца крэпасці шыфраў". Серыял.
08.25, 13.05 "Побач з намі".
08.40, 18.10 "Час гонару". Серыял.
09.25, 14.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
09.50, 14.35, 19.35 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
10.00, 14.45 "Праект "Будучыня".
10.30, 15.55 "Аўтастопам праз Еўропу".
10.45, 16.15 "Беларусь — адзін верш". Дак.цыкл.
10.55, 15.10 "Кароль-вінароб". Серыял.
11.40, 16.25 "Рок назаўжды". Дак.фільм.
12.10 "Бульбаны". Мультсерыял.
13.20, 23.40 "Фальшываманетчыкі. Вяртанне "Зграі". Серыял.
16.55 "Моўнік".
17.05 "Акварыум". Серыял.
19.10 "Тэра постсаветыка. Надзя — целаахоўніца палітыкаў". Дак.фільм.
19.50 "Калыханка для самых маленькіх".
20.10 "Euromaxx".
20.40 "Антон Астаповіч: каб ведалі, адкуль наш род!". Дак.фільм.
21.25 "Паляванне на дзівосы".
21.50 "Дэфект". Серыял.
22.45 "Гаспадар...". Дак.фільм.
00.30 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

СІТУАЦЫЯ

Ці вырашаць праблему алімпійскай чэмпіёнкі да Алімпіяды?

Алімпійская чэмпіёнка па кіданні молата Аксана Мянькова замест таго, каб паўнавартасна рыхтавацца да Гульняў, вымушана хадзіць па кабінетах чыноўнікаў і вырашаць сваё жыллёвае пытанне.

Аксана МЯНЬКОВА заваявала "золата" на Алімпіядзе-2008 у Пекіне, а ўжо не за гарамі і Гульні ў Лондане, якія распачнуцца 27 ліпеня. Але і надзённыя праблемы не адпускаюць.

Па словах спартсменкі, яна ніяк не можа атрымаць кватэру ў так званым "алімпійскім доме" ў Магілёве. Здаць дом павінны былі яшчэ мінулай восенню, але будаўніцтва проста "замарозілі". Маўляў, фінансавыя цяжкасці.

— Днямі я буду вырашаць праблему на вышэйшым узроўні, — паведаміла алімпійская чэмпіёнка "Народнай Волі". — Паглядзім, што з гэтага атрымаецца...

Ці пойдуць улады насустрач вядомай спартсменцы? Думаю, нейкае кампраміснае рашэнне будзе. Бо, калі сарвецца падрыхтоўка Мяньковай да Алімпіяды, шмат хто атрымае па вушах. Мы будзем сачыць за развіццём сітуацыі...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПЯТНИЦА, 13 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.10, 07.35, 08.15, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.50 "Новости".
07.05, 08.05, 18.40, 23.40 "Зона Х".
07.30, 08.30 "Деловая жизнь".
09.10 Мультфильм.
10.00 "Сфера интересов".
10.30 "Вирус безразличия". Журналистское расследование.
10.55 "Сваты-4". Сериал.
12.15 "Маргоша". Сериал.
14.05 "Доктор Хаус-6". Сериал.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.30 "Мастер путешествий".
16.00 "Все путем!".
16.30 "Перезагрузка".
17.15 "Маруся. Возвращение". Сериал.
18.10 "Зона комфорта".
19.40 "Калыханка".
19.55 "Звездная жизнь".
21.00 "Панорама".
21.35 "Знай наших".
21.50 "Славянский базар" в Витебске-2012". Дневник.
22.00 "Славянский базар" в Витебске-2012. "Песни лета".
00.05 "День спорта".
00.20 "Убийства на реке Грин". Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Между нами, девочками".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Детектор лжи".
12.10 "Теория невероятности".
13.10 "Хочу знать".
13.40 "Контрольная закупка".
14.10 "Модный приговор".
15.10 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Понять. Простить".
17.00 "Давай поженимся!".
18.20 "Жди меня". Беларусь".
18.55 "Поле чудес".
20.00 "Время".
21.05 "ДОстояние РЕспублики: Владимир Матецкий".
23.15 "Пропавший без вести". Худ.фильм.
02.20 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
08.55 Бильярд. Международный турнир Minsk Open-2012.
10.05 "Пончик Люся". Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30, 17.30 "Местное время. Вести—Москва".
11.45, 17.45 "Вести. Дежурная часть".
12.00 "Прямой эфир".
12.50 "Институт благородных девиц". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 00.10 "Новости — Беларусь".
14.30 "С новым домом!".
15.10 "О самом главном".
16.20 "Новости культуры".
17.55 "Люблю, не могу!".
18.55 "Ефросинья. Продолжение". Сериал.
20.30 "Удиви меня". Худ.фильм.
22.20 "Славянский базар" в Витебске-2012". Торжественная церемония открытия XXI Международного фестиваля.
00.20 "Обитаемый остров. Схватка". Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.15 "Агент особого назначения". Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
10.20 "И снова здравствуйте!".
11.10 "До суда".
12.05 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.35 "Очная ставка".
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.25 "Говорим и показываем".
18.10 "Профессия — репортер".
19.35 "Москва. Три вокзала-3". Худ.фильм.
21.20 "Профиль убийцы". Сериал.
23.10 "Ахтунг, руссиш!".
00.05 "Теневой партнер". Худ.фильм.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Автопанорама".
08.50 "Идеальный друг". Худ.фильм.
10.40 "Семейные драмы".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Огонь любви". Сериал.
13.50 "Холостяки". Сериал.
14.35 "Диверсант. Конец войны". Сериал.
15.30 "Час суда".
16.50 "Следаки". Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.30 "Откройте, полиция!". Худ.фильм.
23.00 "Секретные территории".
23.50 "Европейский покерный тур".
00.35 "Специальный проект".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Навіны надвор'я".
09.05 "Время футбола".
09.45, 17.50 "Безумцы-4". Сериал.
10.50 "Ешь и худей".
11.20 "Школа ремонта".
12.40 "Страсці па культуры".
13.20 "Жизнь с Джуди Гарленд". Худ.фильм.
15.10 "Выше крыши".
15.45 "Семейка пиратов". Мультсериал.
16.40 "Женсовет".
17.15 "Белорусская кухня".
18.55 "Уроки танго". Худ.фильм.
21.25 "КЕНО".
21.30 "Битва экстрасенсов".
22.35 "Репортер "Белорусского времечка".
23.20 Художественная гимнастика. Кубок мира.
00.55 "Экзистенция". Худ.ф.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Волчица". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Йога для всех. Курс для начинающих".
08.05 "Энциклопедия вкуса".
08.35, 09.05, 10.05, 01.45 "Любовь и прочие глупости". Сериал.
11.05 "Республика сегодня".
11.25 "Вкусный мир. Аджарская кухня".
12.20 "Умные технологии". Док.фильм.
12.50 "Хрустальная маска". Мультсериал.
13.20 "Ар-хи-ме-ды". Худ.фильм.
15.25 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.05 "Преступление и наказание".
17.35 "Прямая речь".
18.25 "Сделано в СССР".
18.55 "Инфант". Худ.фильм.
21.20 Дневник Международного фестиваля "Славянский базар" в Витебске".
21.35 Торжественное открытие XXI Международного фестиваля искусств "Славянский базар" в Витебске".
23.55 "Хорошие шутки".

Белсат

07.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 00.15 "Аб'ектыў".
07.25, 19.45 "Англійская для дзяцей".
07.30 "Казкі для дзетак".
07.35, 12.30 "Акварыум". Серыял.
08.30, 09.55, 13.20, 14.50, 19.35 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
08.40 "Час гонару". Серыял.
09.25, 14.20 "Тэра постсаветыка. Надзя — целаахоўніца палітыкаў". Дак.фільм.
10.00, 14.55 "Euromaxx".
10.30, 15.25 "Антон Астаповіч: каб ведалі, адкуль наш род!". Дак.фільм.
10.45, 15.45 "Паляванне на дзівосы".
11.10 "Дэфект". Серыял.
12.05 "Гаспадар...". Дак.фільм.
13.35 "Фальшываманетчыкі. Вяртанне "Зграі". Серыял.
16.05 "МакраФон": "Басовішча-2008". Канцэрт гурта "Neuro Dubel".
16.55 "Моўнік".
17.10 "Кароль-вінароб". Серыял.
18.10 "Прыстань". Серыял.
19.10 "Беларускія лёсы. "Аляксандр Ісачоў. Майстар і Афрадыта". Дак.фільм.
19.50 "Калыханка для самых маленькіх".
20.10 "На колах".
20.35 "Апантаныя". Дак.цыкл.
20.50 "Гродзенскія вандроўкі Станіслава Пачобута".
21.25 "Гуканне вясны". Дак.фільм.
21.55 "Далёка ад акна". Маст.фільм.
23.55 "Размовы эксперта".
00.40 "Дэтэрмінатар". Серыял.
01.25 "Вагон".

СУББОТА, 14 ИЮЛЯ

Беларусь 1

07.00 "Доброе утро, Беларусь!".
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
09.10 "Здоровье".
09.55 "Заколдованный участок". Сериал.
10.55 "Мастер путешествий".
11.30 "Все путем!".
12.15, 15.30 "Жизнь и приключения Мишки Япончика". Худ.ф.
14.15 "Вокруг планеты".
15.10 "Новости региона".
17.30 "Зона Х".
18.05 "Ваше лото".
18.45 "Пятерочка".
19.10 "Любовь одна". Худ.ф.
21.00 "Панорама".
21.35 "Зямля беларуская".
21.50 "Славянский базар" в Витебске-2012". Дневник.
22.00 "Славянский базар" в Витебске-2012". Конкурс исполнителей эстрадной песни "Витебск-2012". День 1-й.
00.10 "День спорта".
00.20 "Марго на свадьбе". Худ.фильм.

ОНТ

07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 "Моя жена меня приворожила". Сериал.
09.40 "Здоровье".
10.25 "Смак".
11.10 "Смешарики. ПИН-код".
11.40 "Храни меня, дождь". Худ.фильм.
13.35 "Тени исчезают в полдень". Сериал.
16.15, 21.00 "Новости спорта".
16.20 "Вепрь". Сериал.
18.20 "Планета Ка-пэкс". Худ.фильм.
21.05 "Большая разница".
22.10 "Невыносимая жестокость". Худ.фильм.
00.00 Юбилейный концерт Игоря Бутмана.

РТР-Беларусь

07.00 "Странные взрослые". Худ.фильм.
08.30 "Удиви меня". Худ.фильм.
10.25 "Утренняя почта".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Субботник".
11.55 "Что скрывает любовь". Худ.фильм.
13.30 "В мире животных".
14.15 "Вся Россия".
14.30 "Честный детектив".
15.05 "Роза с шипами для Мирей. Русская француженка".
16.05 "На семи ветрах". Худ.фильм.
18.05 "Субботний вечер".
19.55 "Погода на неделю".
20.30 "Мой любимый гений". Худ.фильм
23.55 "Славянский базар-2012".

НТВ-Беларусь

06.20 "Супруги". Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Медицинские тайны".
08.50 "Живут же люди!".
09.25 "Спасатели".
10.20 "Главная дорога".
10.55 "Кулинарный поединок".
11.55 "Квартирный вопрос".
13.30 "Дорожный патруль". Сериал.
15.10 "Развод по-русски".
16.00 "Прокурорская проверка".
17.05 "Очная ставка".
18.00 "Внимание, розыск!".
18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
19.25 "Самые громкие русские сенсации".
22.15 "Ты не поверишь!".
23.05 "Кровавая бойня в Сущевке". Худ.фильм.
00.40 "Одиночка". Худ.фильм.

СТВ

06.30 "Секретные территории".
07.20 "Анфас".
07.35 "Солдаты-14". Сериал.
09.10 "Я — путешественник".
09.35 "Чистая работа".
10.25 "Минск и минчане".
11.00 "Откройте, полиция!". Худ.фильм.
12.55 "Приключения дилетанта".
13.25 "Она вас любит". Худ.ф.
15.00 "Военная тайна".
16.00 "Опасная луна".
16.30, 19.30 "24 часа".
16.45 "Наше дело".
17.00 "Громкое дело".
17.35 "Женские слезы". Худ.фильм.
20.00 "СТВ-спорт".
20.10 "Слава". Худ.фильм.
22.05 "Звездный ринг".
23.05 "Меч". Сериал.

Беларусь 2

07.50 "Благовест".
08.15 "Мир вашему дому".
08.30 "Уроки танго". Худ.фильм.
10.25 "Пра мастацтва".
10.55, 21.05 "Навіны надвор'я".
11.05 "Школа ремонта".
12.10, 01.45 "Суперинтуиция".
13.20 "Наперад у мінулае".
13.55 "Белорусская кухня".
14.30 "Под грифом "Известные".
15.05 "Мы из джаза". Худ.фильм.
16.55 Футбол. Чемпионат Республики Беларусь. "Минск"—"Славия" (Мозырь). Прямая трансляция.
18.55 "Футбол. Чемпионат мира-2014". Видеожурнал.
19.30 "Хали-гали".
19.55, 21.10 "Битва экстрасенсов".
21.00 "КЕНО".
22.15 "Побег из Алькатраса". Худ.фильм.
00.15 Художественная гимнастика. Кубок мира.

Мир

05.00, 02.20 "Тюрки России". Док.фильм.
06.00 "Путеводитель".
06.30, 03.25 "Мама Ануш". Худ.фильм.
08.15 "Миллион вопросов о природе".
08.30 "Приключения Компаса и Будильника".
08.45 "Экспериментаторы".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "Мечтай! Действуй! Будь!".
09.40 "На шашлыки".
10.10 "Всюду жизнь".
10.40 "Спецотдел". Сериал.
15.10, 00.30 "Чужие". Худ.фильм.
16.55 "Немного любви, немного магии". Худ.фильм.
19.30 "Новости Содружества. Культура".
20.20 "Дэнни — цепной пес". Худ.фильм.
22.15 "Музыкальный иллюминатор".
22.45 "Хорошие шутки".

Белсат

07.00, 18.00, 21.00, 23.25 "Аб'ектыў".
07.25, 12.00, 19.40 "Англійская для дзяцей".
07.30, 12.05 "Казкі для дзетак".
08.00, 12.40 "Піпі Доўгаяпанчоха". Серыял.
08.30 "Мой родны горад". Серыял.
08.55 "Размовы эксперта".
09.15 "Навігатар".
09.30 "Прыватная калекцыя".
09.55 "На колах".
10.25 "Прыстань". Серыял.
11.10 "Акварыум". Серыял.
13.10 "Беларускія лёсы". "Аляксандр Ісачоў. Майстар і Афрадыта". Дак.фільм.
13.35 "Дэтэрмінатар". Серыял.
14.20 "Гуканне вясны". Дак.фільм.
14.55 "Далёка ад акна". Маст.фільм.
17.00 "Чарцюк з сёмага класа". Серыял.
17.50 "Гродзенскія вандроўкі Станіслава Пачобута".
18.05 "Дэфект". Серыял.
19.00 "Апантаныя". Дак.цыкл.
19.15 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
19.45 "Калыханка для самых маленькіх".
20.00 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
20.10 "Еўропа сёння".
20.40 "Побач з намі".
21.15 "Браты-ворагі". Дак.серыял.
21.45 "Найгалоўнейшы бос". Маст.фільм.
23.40 "Арол: крымінальная сага". Серыял.
00.40 "Жаўтуха".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 15 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.55 "Існасць".
07.25 "Любовь одна". Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Арсенал".
09.40 "Зямля беларуская".
09.55 "Заколдованный участок". Сериал.
11.00 "Зона Х".
11.30, 15.35 Мультфильмы.
12.15 "Врачебные тайны".
13.15 "Александр Тиханович: первые 60". Док.фильм.
14.05 "Время Союза".
15.10 "Новости региона".
15.45 "Раба любви". Худ.фильм.
17.30 "Коробка передач".
18.05 "Суперлото".
19.00 "Золушка.ru". Худ.фильм.
21.00 "В центре внимания".
21.55 "Понаехали?". Журналистское расследование.
22.30 "Славянский базар" в Витебске-2012". Дневник.
22.40 "Славянский базар" в Витебске-2012". Конкурс исполнителей эстрадной песни "Витебск-2012". День 2-й.
00.45 "Убийство Джона Леннона". Худ.фильм.

ОНТ

07.00 "Воскресное утро".
08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости".
09.05 "Воскресная проповедь".
09.20 "Моя жена меня приворожила". Сериал.
09.55 "Непутевые заметки".
10.15 "Пока все дома".
11.10 "Фазенда".
11.45 "Закон обратного волшебства". Худ.фильм.
15.00 "Лабиринты Григория Лепса".
16.15 "Новости спорта".
16.20 "Вредный здоровый образ жизни".
17.20 "Лучшие моменты "Поля чудес".
18.35 "Просто смех!".
20.00 "Контуры".
21.05 Церемония вручения народной премии "Золотой граммофон".
00.15 "Где находится нофелет?". Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00, 13.45 "Вся Россия".
07.15 Мультфильмы.
07.45 "Мой любимый гений". Худ.фильм.
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Сам себе режиссер".
12.00 "Смехопанорама".
12.30 "Волшебная сила". Худ.фильм.
14.15 "Я — киборг. Человек будущего. Какими мы будем". Док.фильм.
15.15 "Городок". Дайджест.
15.50 "Смятение чувств". Худ.фильм.
17.25 "Смеяться разрешается".
19.15 "Рассмеши комика".
20.30 "Счастье есть". Худ.фильм.
23.55 "Славянский базар-2012".

НТВ-Беларусь

06.20 "Супруги". Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Живут же люди!".
08.50 "Их нравы".
09.25 "Едим дома!".
10.20 "Женский взгляд".
11.05 "Дачный ответ".
12.10 "Кремлевские похороны".
13.30 "Дорожный патруль". Сериал.
15.10 "Развод по-русски".
16.00 "Прокурорская проверка".
17.00 "И снова здравствуйте!".
17.55 "Бывает же такое!".
18.30 "Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю".
19.25 "Чистосердечное признание".
21.55 "Тайный шоу-бизнес".
22.55 "Мертвые девчата". Худ.фильм.
00.35 "Внимание, розыск!"

СТВ

06.20 "Тайны мира".
07.10 "Дальние родственники".
07.25 "Солдаты-14". Сериал.
09.00, 19.00 "Автопанорама".
09.30 "Очевидец" представляет: самое смешное".
10.20 "Большой завтрак".
11.00 "Слава". Худ.фильм.
12.55 "Здравствуйте, доктор!".
13.30 "Тайна "Черных дроздов". Худ.фильм.
15.15 "Такова судьба".
16.00 "Центральный регион".
16.30 "24 часа".
16.50 "Репортерские истории".
17.20 Концерт Михаила Задорнова.
19.30 "Неделя".
20.40 "Девушка из пригорода". Худ.фильм.
22.30 "Адская кухня".
23.45 "Чемоданы Тульса Люпера, часть 3: из Сарка до конца". Худ.фильм.

Беларусь 2

08.00 "Размова са святаром".
08.10 "Ступени Веры".
08.25 "Таямніца душы".
08.50 "Мы из джаза". Худ.фильм.
10.40, 21.10 "Навіны надвор'я".
10.45 "Школа ремонта".
11.55 "Выше крыши".
12.30, 01.45 "Суперинтуиция".
13.35 "Бухта капитанов".
14.15 Мультфильм.
15.45 "Мэри Поппинс, до свидания!". Худ.фильм.
18.30 Футбол. Чемпионат мира-2014. Видеожурнал.
19.00 "Босиком по парку". Худ.фильм.
21.00 "Спортлото 5 из 36".
21.05 "КЕНО".
21.40 "Спорт-кадр".
22.25 "Сумерки". Худ.фильм.
00.10 Художественная гимнастика. Кубок мира.

Мир

05.00, 02.10 "Тюрки России". Док.фильм.
06.00 "Вкусный мир. Аджарская кухня".
06.30, 03.20 "Ашик-Кериб". Худ.фильм.
08.15 "Миллион вопросов о природе".
08.30 "Приключения Компаса и Будильника". Мультсериал.
08.45 "Экспериментаторы".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "Знаем русский".
10.10 "Путеводитель".
10.40, 23.20 "Агентство НЛС". Сериал.
14.00 "Правила жизни".
15.10 "Еще не вместе".
15.50 "Ситуация 202". Сериал.
20.00 "Вместе".
21.00 XXI Международный фестиваль искусств "Славянский базар" в Витебске". День 1-й.
22.50 "Полуночники".

Белсат

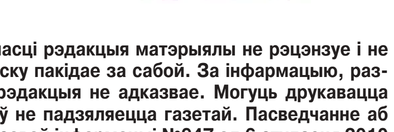
07.00 "Аб'ектыў".
07.15, 11.45, 19.40 "Англійская для дзяцей".
07.20, 11.50 "Казкі для дзетак".
07.50, 12.20 "Піпі Доўгаяпанчоха". Серыял.
08.15 "Мой родны горад". Серыял.
08.40 "Апантаныя". Дак.цыкл.
08.55 "Побач з намі".
09.10 "Дэфект". Серыял.
10.05 "Еўропа сёння".
10.30 "Чарцюк з сёмага класа". Серыял.
11.20 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
12.50, 00.30 "Арол: крымінальная сага". Серыял.
13.50 "Прыватная калекцыя".
14.15 "Браты-ворагі". Дак.серыял.
14.45 "Аўтастопам праз Еўропу".
15.00 "Найгалоўнейшы бос". Маст.фільм.
16.35 "Форум".
17.20 "CIA: таемныя войны". Дак.фільм.
18.15 "Каралева Бона". Серыял.
19.15 "Басанож па свеце".
19.45 "Калыханка для самых маленькіх".
20.00 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
21.00, 23.50 Тыдзень у "Аб'ектыве".
21.40 "Размовы эксперта".
22.00 "Італьянец". Маст.фільм.
01.30 "Бульбаны". Мультсерыял.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск,
вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная:
тэл.
(017) 3286871.
Тэл./факс
рэкламнага
аддзела: (017)
3286904, 3286906
nv@promedia.by
http://www.nv-online.info

ISSN 2071-9647
9772071964000 12103

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік
і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч
СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 5.07.2012 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 28010 экз. Заказ №3011.